



СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 131, ЧИСЛО 49, П'ЯТНИЦЯ, 6 ГРУДНЯ 2024 РОКУ

1893

Vol. 131, No. 49, FRIDAY, DECEMBER 6, 2024

\$2.00

Президент зустрівся з делегацією країн Латинської Америки



Президент України Володимир Зеленський зустрічається з парламентарями та дипломатами з країн Латинської Америки. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

КИЇВ. – 29 листопада Президент України Володимир Зеленський зустрівся з парламентарями та дипломатами з країн Латинської Америки. Представники Аргентини, Белізу, Бразилії, Чилі, Колумбії, Домініканської Республіки, Гватемали, Гондурасу, Мексики, Панами, Ель-Сальвадору, Еквадору, Перу, Коста-Рики прибули до Києва для участі в Парламентській конференції „Україна – держави Латинської Америки та Карибського басейну: співробітництво заради майбутнього“.

В. Зеленський розповів про російську агресію проти України, щоденні обстріли ракетами та дронами з боку Росії, атаки на енергетичну систему, ситуацію на фронті, викрадення та вивезення на територію РФ українських дітей.

Президент поінформував про Формулу миру, яка повністю відповідає Статуту ООН, та результати першого Саміту миру. На ньому Латинська Америка була представлена на

(Закінчення на стор. 11)

ХРОНІКА ВІЙНИ

Бойові дії від 25 листопада до 3 грудня

- Сили оборони України вночі 25 листопада завдали ударів по низці важливих об'єктів у Брянській, Калузькій та Курській областях РФ. Зокрема завдано удару по військовому аеродрому „Халіно“ та командному пункту російських військ. Удару було завдано за допомогою ракет АТАСМС, які вразили стратегічні цілі, зокрема військові об'єкти та техніку агресора.

- У той час як АТАСМС прилетіли в Халіно, в Калузі дронами був уражений комплекс нафтопродуктів, який розташований неподалік приладобудівного заводу „Тайфун“, на якому виробляються берегові ракетні комплекси та інша продукція для потреб ВМФ РФ.

- Внаслідок операції ГУР Міністерства оборони України вражено об'єкт паливно-енергетичного комплексу

в Калузькій області – нафтобазу „Калуганафтопродукт“. У результаті виникла пожежа.

- Уночі 25 листопада у Калузькій області дрони атакували оборонний завод „Тайфун“, на якому розробляється та виробляється радіоелектронна апаратура, оптикоелектронні системи, компоненти для ракетних і авіаційних систем. На заводі виникла потужна пожежа.

- Україна у ніч на 25 листопада вперше вдарила американськими балістичними ракетами АТАСМС з касетною бойовою частиною по російському аеродрому тактичної авіації „Курськ-Східний“. Ракети атакували стоянку бойових літаків.

- 27 листопада ЗСУ атакували

(Закінчення на стор. 9)

Збільшать видатки на Україну



Очільники МЗС країн Європи на саміті. (Фото: uazmi.org)

Тетяна Негода, Київ

ВАРШАВА. – У Варшаві відбулися перемовини щодо підтримки України. На зустріч у форматі „Веймарський трикутник плюс“ зібралися міністри закордонних справ Польщі, Франції, Німеччини, Італії, Іспанії та Великобританії, долучилася і верховна представниця ЄС з питань закордонних справ і політики безпеки Кая Каллас.

„Я з вдячністю наголошую на готовності найбільших країн ЄС взяти на себе тягар військової та фінансової підтримки України в умовах можливого скорочення участі США“, – повідомив Міністер закордонних справ Польщі Радослав Сікорський.

Ця терміново організована зустріч стала, як мінімум, важливим етапом

„розгойдування“ Європи. Головне, щоб її ресурсів вистачало на перекриття нестачі, яку можуть влаштувати США. Європа, за висловлюванням Р. Сікорського, має взяти на себе більшу відповідальність за безпеку і ухвалити конкретні рішення щодо підтримки України і зміцнення європейського оборонного потенціалу (особливо в контексті зміни влади в США). І в цьому сенсі кожне євро на безпеку України – це кошти, які гарантують європейську безпеку, заявила Міністер закордонних справ Німеччини Анналена Бербок.

Європейці до можливого приходу до влади Дональда Трампа готувалися. Ще до його перемоги на виборах було відомо, що щораз більше країн

(Закінчення на стор. 13)

Державний бюджет України на 2025 рік

Владислав Обух, Київ

КИЇВ. – Верховна Рада 257 голосами підтримала у другому читанні та в цілому доопрацьований закон „Про Державний бюджет України на 2025 рік“. Отже, кошторис країни наступного року є.

Бюджетні видатки заплановані на рівні 3.94 трлн грн, доходи – 2.3 трлн грн (з них за загальним фондом – 2.05 трлн грн). Компенсувати різницю допоможе міжнародна фінансова допомога: в Уряді та парламенті розраховують, що зовнішнє фінансування становитиме принаймні 38.4 млрд. дол.

Ключовою зміною, внесеною урядом при підготовці основного фінан-

сового документа України до другого читання, стало збільшення на 66 млрд гривень його видаткової частини. Додатково виділено 1 млрд грн на розвиток озброєння та військової техніки для Міністерства оборони. Також передбачено 500 млн грн для здешифрування кредитів підприємствам ОПК. Натомість фінансування Генеральної прокуратури скорочено на 1.2 млрд грн.

Наступного року пропонується суттєво збільшити фінансування пріоритетних публічних інвестицій, видатки на які зростуть з 25 млрд грн до 36.4 млрд грн. Щодо напрямів, то 11.8 млрд грн піде на втілення

(Закінчення на стор. 9)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Росіяни примусили дітей

ЯЛТА. – У тимчасово окупованому Криму росіяни примусили дітей, які відпочивають у захопленому „Артеку”, збирати безпілотники, виготовляти маскувальні сітки, окопні свічки. Про це повідомляє Центр національного спротиву (ЦНС). А ще днями довелося артеківцям зібрати 223 кілограми оливок, які відправили військовим армії ворога. На базі колись зразкового відпочинкового табору для дітей росіяни створили ціле виробництво допомоги для армії РФ. Тут юні гості мають відробити обов'язкові трудові години, не менше шести на тиждень. У ЦНС зауважили, що практика залучення населення до підтримки армії РФ дуже поширена на тимчасово окупованих територіях України. Головна мета – викривити правду про мету вторгнення Росії в Україну та виховання прихильності у молодого покоління до окупантів. (Укрінформ)

■ Форум угорської національної спільноти

КИЇВ. – 2-3 грудня відбувся дводенний Форум угорської національної спільноти України „На захисті спільного дому: угорська національна меншина в обороні й розвитку України”. Заступник міністра культури та стратегічних комунікацій з питань європейської інтеграції Андрій Наджос наголосив на важливості підтримки національних спільнот. За його словами, „одним із ключових елементів нашої багатокультурної країни є національні меншини, серед яких угорська спільнота займає особливе місце. Він також висловив подяку голові Державної служби України з етнополітики та свободи совісті Вікторові Єленському та всьому колективу служби за організацію цього важливого заходу. Подія спрямована на сприяння єдності українського суспільства та збереження культурної самобутності етнічних спільнот. Було окремо підкреслено створення правових рамок для повноцінного функціонування бібліотек відповідно до загальноприйнятих в усьому світі вимог. Державний бібліотечний фонд становить понад 301 млн примірників документів, у тому числі майже 2 млн примірників документів угорською мовою. Також зазначено розвиток мовлення мовами національних спільнот, що є невіддільною частиною діяльності Національної суспільної телерадіокомпанії України. На форумі присутні представники Офісу Президента України, уряду України, а також закордонні гості. (Укрінформ)

■ У підозрюваних вилучили 5 млн грн

КИЇВ. – Столичні правоохоронці викрили членів організованої групи, які фабрикували медичні висновки та сприяли ухиленню від мобілізації. Повідомлено про підозру лікарю столичної лікарні, держслужбовцю військового комісаріату та цивільній особі. Лікар надавав чоловікам фіктивні медичні документи, а працівник РТЦК сприяв проходженню військово-лікарської комісії. У результаті таких дій підозрюваних військовозобов'язані чоловіки отримували можливість виїхати за кордон. Під час досудового розслідування правоохоронці задокументували отримання „послуг” підозрюваних чотирма військовозобов'язаними чоловіками. Один з них вже перетнув державний кордон України. Вартість послуг з ухилення від мобілізації, за даними прокуратури, становила від 6 до 12 тис. дол. за одну людину. Поліцейські повідомляють, що провели низку обшуків і вилучили медичну документацію, чорнові записи, комп'ютерну техніку, різноманітні носії інформації, мобільні телефони, а також 5 млн грн. Центральна військово-лікарська комісія скасувала попередні рішення районних військово-лікарських комісій відносно тих чоловіків, які встигли скористатися „послугами” зловмисників. Трьом фігурантам схеми інкриміновано пособництво в ухиленні від призову на військову службу. Організаторові та ще одному фігурантові обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою з правом внесення застави, а третій порушник перебуває під нічним домашнім арештом, зазначили в поліції. (Українська правда)

Олаф Шольц прибув до Києва

КИЇВ. – Федеральний канцлер Німеччини Олаф Шольц прибув до Києва з неоголошеною візитом вранці 2 грудня. У Києві він наголосив на своїй підтримці Україні, яка протистоїть збройній агресії Росії. Востаннє О. Шольц приїздив до Києва у червні 2022 року разом з Президентом Франції Емманюелем Макроном та тодішнім Прем'єр-міністром Італії Маріо Драгі.

Президент Володимир Зеленський і Федеральний канцлер Німеччини О. Шольц провели переговори. Головні теми – усі можливості посилення України на полі бою та дипломатично на най-

ближчі тижні й місяці, робота на двосторонньому рівні та з іншими партнерами. Глава держави відзначив, що це перша двостороння візита О. Шольца до України з початку повномасштабного вторгнення РФ. Загалом за цей час вони 17 разів зустрічалися на міжнародних заходах і в Німеччині, понад 30 разів спілкувалися телефоном та в режимі онлайн.

Президент подякував ФРН за надзвичайно вагому, відчутну підтримку: Німеччина за обсягом наданої допомоги – на першому місці у Європі.

Українська правда

Україна стає державою-учасницею МКС

ГААГА. – Україна на 23-ій сесії Асамблеї держав-учасниць Міжнародного кримінального суду (МКС) має право бути присутньою як спостерігач, а повноправно взяти участь у роботі Асамблеї зможе, коли стане державою-учасницею після 1 січня 2025 року.

Про це речник МКС Фаді ель-Абдалла сказав кореспондентові Укрінформу в Гаазі. „Україна ратифікувала Римський статут. Це робиться шляхом передачі на зберігання ратифікаційної грамоти генеральному секретареві ООН. Але документ вступає в силу не відразу. Він набирає чинності в перший день місяця, що настає після 60-го дня.

Отже, фактично, 1 січня 2025 року Україна стає державою-учасницею Римського статуту МКС і тоді матиме точно такі ж права, як інші, тобто брати участь у виборах, пропонувати поправки.

21 серпня Верховна Рада ухвалила ініційований Президентом України Володимиром Зеленським закон про ратифікацію Римського статуту та поправок до нього. У жовтні заступниця керівника Офісу Президента Ірина Мудра передала до секретаріату ООН ратифікаційну грамоту стосовно долучення України до Римського статуту, що означатиме повноправну участь України в МКС.

Укрінформ

Ракета “Орешнік” має лякати

ЛОНДОН. – Балістична ракета “Орешнік”, якою Росія атакувала Дніпро, найімовірніше є варіантом балістичної ракети “Рубіж”, дійшли висновків у британській розвідці. Скоріш за все, Росія наразі має лише декілька ракет “Орешнік”, які ще не запущені в серійне виробництво. Там вважають, що ця ракета буде набагато дорожчою за інші, які Росія наразі використовує проти України.

Ракету “Рубіж” вперше випробували в 2011 році. Міжконтинентальній балістичній ракеті, яка випущена з Росії, потрібно близько 40 хвилин, щоб досягти цілі в США. Політ у 700 км до Дніпра з російської Астраханської області, звідки була випущена ракета, займає менше 10 хвилин. Корисне навантаження ракети містить шість груп по шість боеголовок, загалом 36 боеприпасів.

“Використання цієї експериментальної системи

проти України майже напевно було задумано як стратегічне повідомлення після використання Україною західних ракет проти Росії”, – припускає британське Міністерство оборони.

Водночас заступник начальника оперативного управління Генштабу Сил оборони Естонії підполковник Тоомас Велі вважає, що показовий удар по Дніпру ракетою “Рубіж” є “демонстративним ударом”. “Наразі всі розуміють, що це не якась “дивозброя”, її призначення наробити більше шуму, ніж результату”, – заявив Велі. Однак, за його словами, така атака викликає занепокоєння у час, коли Україна дотримується міжнародного права війни під час атак безпілотників, а Росія цього не робить.

“Це дуже погано і свідчить про те, що Росією керують бандити”, – сказав Т. Велі.

Голос Америки

Україна сама визначатиме свою долю

ВАШІНГТОН. – США витратять кожен долар, асигнований Конгресом для допомоги Україні, до завершення президентства Джо Байдена. Про це в інтерв'ю каналу ABC News заявив радник з питань національної безпеки Джейк Салліван.

„Ми збираємося зробити все, що в наших силах, протягом цих 50 днів, щоб дати Україні всі можливі інструменти для зміцнення її позицій на полі бою, щоб вони були сильнішими за столом переговорів”, – сказав Дж. Салліван.

Президент Байден доручив йому наглядати за

масштабним збільшенням обсягу військового обладнання, яке США постачають в Україну. Він також закликав українців працювати з командою новообраного президента США Дональда Трампа: „21 січня війна в Україні не закінчиться просто так. Очевидно, у новій команди буде своя політика, свій підхід, і я не можу про це говорити. Але що я можу зробити, це переконатися, що ми поставимо Україну в найкращу можливу пози-

(Закінчення на стор. 4)

Новий командувач Сухопутних військ

КИЇВ. – Президент Володимир Зеленський призначив нового командувача Сухопутних військ Збройних сил України. Рід військ, на який лягає основний тягар бойових дій і який також займається питаннями мобілізації, очолив генерал Михайло Драпатий. Заступником головнокомандувача ЗСУ призначений Олег Апостол.

Полковник О. Апостол є командиром одного з найбільш боєздатних українських підрозділів – 95-ої десантно-штурмової бригади. Попри свій достатньо молодий вік – 37 років – О. Апостол є повним лицарем ордена Богдана Хмельницького і

вже має звання Герой України.

М. Драпатий отримав звання генерал-майора в жовтні 2024 року. До цього він відповідав за відбиття російського наступу на Харківщині, яке почалося 10 травня. Йому вдалося організувати оборону на цій ділянці фронту і не пропустити противника вглиб території. Після призначення Олександра Сирського головнокомандувачем ЗСУ в лютому 2024 року, Драпатий увійшов до його команди і став заступником начальника генштабу з питань підготовки військових.

„BBC News Україна”

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Зустрілися представники громад Черкащини



Під час роботи конгресу. (Фото: Олександр Вівчарик)

Олександр Вівчарик

КАНІВ, Черкаська область. – 27 листопада в конференц-залі музею Тараса Шевченка, що на Чернечій горі, відбулося обласне засідання Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентові України. На ньому були не лише представники територіальних громад, а й керівники обласних владних і силових структур, ветерани війни тощо.

Відкрив зібрання і головував на ньому начальник Черкаської обласної військової адміністрації (ОВА) Ігор Табурець. Присутні говорили про План перемоги, ветеранську політику в області, місцеві бюджети, зокрема про пріоритети на 2025 рік та координацію в роботі органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо найважливіших напрямів соціально-економічного розвитку області.

План перемоги, зазначив І. Табурець, має бути у кожної держави, що воює за свою землю. Його

зміст полягає не лише в тому як захистити Україну від агресії зараз, а й у зміцненні її безпекової архітектури в майбутньому. У Плані, який представив світовій спільноті Президент України В. Зеленський, наголошується на важливості збереження міжнародної єдності у протидії російській агресії. Територіальні громади Черкащини беззастережно його підтримують. Більше того, вони надіслали листи-звернення до 48 партнерів у багатьох країнах світу з проханнями підтримати життєво важливий проєкт.

Як підкреслив І. Табурець, зараз в області майже 50 тис. ветеранів. З них близько 8 тис. – це особи з інвалідністю внаслідок війни. Тож не випадково заступник Міністра у справах ветеранів України Фархад Фархадов, звертаючись до присутніх по відеозв'язку, наголосив що одним з найпріоритетніших напрямів діяльності державних органів має бути здоров'я ветеранів і підтримка їх та чле-

(Закінчення на стор. 9)

Тернопіль зазнав атаки

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – 2 грудня вночі ворог атакував ударним безпілотником багатоквартирний будинок в Тернополі, що спричинило масштабну пожежу. Начальник обласної військової адміністрації В'ячеслав Негода повідомив, що внаслідок атаки загинув 45-річний чоловік, його дружина важко поранена, травмувань зазнали троє мешканців будинку, 94 людини евакуювали, служби порятунку продовжують допомагати людям. Вибухом пошкоджено вікна цього та сусідніх будинків, шко-

ли, яка знаходиться поруч, автомобілі.

Постраждали від війни тернопільці отримують гуманітарну підтримку. Центр допомоги мистецтв України з Німеччини, разом з громадською організацією „Західноукраїнська спілка музеїв“ та благодійним фондом „Збереження культурної спадщини“ передав обладнання для безперебійного енергоживлення. Добровольці з організації „Світло реформації“ принесли згорьованим людям продукти і теплий одяг. Власники затоплених квартир отримають грошову допомогу 15 тис. грн від міської ради.

На протезах зійшли на Говерлу

ЧЕРНІВЦІ. – Троє військових із Буковини, які на війні втратили кінцівки і пересуваються на протезах, змогли самостійно піднятися й грудня на найвищу точку України – гору Говерлу. Таке сходження у зимовий період військові на протезах здійснили вперше в Україні.

„Сьогоднішнє сходження ми організували в рамках обласної програми „Мандротерапія“ для українських військових, які проходять реабілітацію в медзакладах нашої області. Та наше сьогоднішнє підняття на Говерлу не так відображає мандри і терапію, як показує людську міць, титанізм наших хлопців, які це зробили. Я пишаюся ними“, – сказав заступник директора департаменту регіонального розвитку Чернівецької ОВА Михайло Хмелевський.

За його словами, ідею сходження на Говерлу запропонували самі військові під час одного із попередніх походів. Участь у піднятті на вершину зголосилися взяти троє бійців. Кожному із них у різний час ампутували ногу та встановили механічний протез.

Дісталися до вершини Говерли Андрій Ільїн, Валентин Фішук та Гавриїл Петрашук. Двоє із них вперше піднялися на Говерлу.



Учасники сходження на Говерлу. (Фото: Віталій Олійник)

Допомагали військовим на протезах піднятися на Говерлу гірські рятувальники із Буковини та Прикарпаття. Вони супроводжували групу та встановили кілька мотузкових перил на найбільш ризикованих підйомах по маршруту сходження.

Загалом, в рамках проєкту „Мандротерапія“ до активних подорожей вдалося залучити близько 200 військових, які проходять реабілітацію на Буковині. Раніше для них організовували похід буковинськими печерами, військові брали участь у сплаві Дністром, ходили у походи Буковинськими Карпатами, брали участь у різних екскурсіях, майстер-клясах.

Укрінформ

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Горіли намети гуманітарного штабу

ЧЕРНІВЦІ. – На Соборній площі міста вночі 2 грудня горіли намети гуманітарного штабу міжнародної організації Remar S.O.S. Рятувальники, які прибули на місце події, ліквідували пожежу на площі 150 квадратних метрів. Загиблих і травмованих на пожежі немає. Велика гуманітарна база міжнародної організації Remar S.O.S. працює у Чернівцях із квітня 2022 року. Тут вимушені переселенці можуть безкоштовно пообідати, отримати медичну допомогу, переночувати, а для дітей обладнали зону розваг. (Укрінформ)

Національний тиждень дитячого читання

КИЇВ. – В Україні з 2 по 8 грудня проходить Національний тиждень дитячого читання „Світло історій“. Заходи, організовані Українським інститутом книги, мають на меті нагадати, що читання може зіграти душу навіть у найтемніші дні. Ключова подія тижня – онлайн-фестиваль „Сімейне читання“, де відомі українські автори дитячої літератури читатимуть уривки своїх творів. Слухачі почують Івана Малковича, Лесю Вороніну, Ганну Булгакову, Дару Корній, Галину Ткачук, Зірку Мензатюк, Катерину Пекур, Катерину Штанко та багатьох інших. Також спеціально до Тижня дитячого читання Український інститут книги створив каталог „Український дитліт | 2024“, де зібрано близько 400 нових українських дитячих видань. Каталог поділений на кілька категорій, зокрема перші книжки, дошкільнятам, молодша школа, підліткам. Він стане цінним джерелом інформації для бібліотекарів та всіх, хто цікавиться літературним процесом і шукає літературу для дітей різного віку. (Укрінформ)

Конкурс на премію ім. Миколи Лисенка

КИЇВ. – Державне агентство з питань мистецтв та мистецької освіти на здобуття премії ім. Миколи Лисенка у 2025 році, яку присуджують за видатні досягнення у сфері музичного мистецтва й мистецтвознавства. Премія надається громадянам України на конкурсних засадах. Грошова винагорода до премії у розмірі 20 тис. грн виплачується за видатні досягнення у професійних композиторській творчості та виконавському мистецтві та досягнення в музикознавстві. Премією відзначаються професійні композитори – автори музичних творів (оперних, балетних, симфонічних, кантатно-ораторіальних, вокально-хорових, камерно-інструментальних); окремі професійні виконавці з концертними програмами та автори музикознавчих праць. Пропозиції щодо претендентів на здобуття премії вносять творчі спілки, вищі навчальні заклади культури і мистецтва, концертні організації, мистецькі колективи, керівники яких і відповідають за достовірність поданої інформації. Прийом заявок триватиме по 1 лютого 2025 року. (Укрінформ)

Допомагають благодійники

ПОЛТАВА. – У Полтавській області внутрішньо переміщеним особам (ВПО) допомагають міжнародні та місцеві благодійні та громадські організації. Зокрема Міжнародна організація з міграції, „Світло надії“, „Проліска“, „Людина в біді“, „Право на захист“, „Повір у себе“, Товариство Червоного Хреста та інші. Наразі тут проживають понад 160 тис. ВПО. В області є 64 місця тимчасового проживання на базі державних, комунальних та приватних закладів і установ. У місцях тимчасового проживання загалом 3,825 місць для внутрішньо переміщених осіб. Нині наявне 201 вільне місце. За індивідуальним запитом за кошти партнерських організацій проводили ремонти будівель, облаштовували кімнати меблями, приміщення інвентарем, побутовою технікою. Надавали холодильники, мікрохвильові печі, електроплити, електрочайники, генератори, бойлери, роутери, водонагрівачі. Підтримка триває постійно. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Суддя закрив справу Гантера Байдена

ВАШІНГТОН. – 3 грудня після помилування Президента Джо Байдена суддя закрив федеральну справу проти сина президента Гантера Байдена щодо незаконного придбання зброї. Окружний суддя США Меріеллен Норейка оголосила про припинення всіх проваджень у справі, посилаючись на рішення президента. Прокурори виступали проти закриття справи, стверджуючи, що помилування не повинно ліквідувати справу, „так ніби її ніколи не було”. Також спеціальний прокурор Департаменту юстиції виступає проти закриття справи, порушеної в Каліфорнії про несплату Гантером податків. Федеральний суддя в Лос-Анджелесі ще не виніс рішення у цій справі. Президент оголосив 1 грудня, що помилував свого сина Гантера, якому цього місяця мали визначити покарання у двох федеральних справах. Раніше Джо Байден пообіцяв не робити цей крок, але тепер заявив, що це відповідь на „вибіркове і несправедливе переслідування”. У червні Г. Байден визнав винним у трьох злочинах, пов'язаних із придбанням зброї у 2018 році. Прокурори заявили, що він неправдиво зазначив у федеральній формі, що не вживав заборонені наркотики і не був залежним від них. Він також визнав себе винним у справі, де його звинувачували в несплаті щонайменше 1.4 млн дол. податків. Помилування президента стосується обох цих справ, а також будь-яких правопорушень, які Гантер „вчинив або міг вчинити або в яких міг брати участь” у період з 1 січня 2014 року до 1 січня 2024 року. Президент висловив сподівання, що „американці зрозуміють, чому батько і президент прийняв таке рішення”. Обраний президент Дональд Трамп розкритикував цей крок, назвавши його „зловживанням і неправомірним рішенням”. („Голос Америки”)

■ Неспокій у Південній Кореї

СЕУЛ. – Президент Південної Кореї Юн Сук Еол 4 грудня повідомив, що війська відкликано з вулиць столиці. Днем раніше, президент у своїй промові без попередження оголосив у країні „надзвичайний військовий стан”, пообіцявши зупинити „антидержавні” сили, які, за його словами, планували повстання, і звинуватив основні опозиційні партії в підтримці Північної Кореї. Але вранці 4 грудня Національна асамблея проголосувала, щоб президент відкликав свій наказ про військовий стан. Із 300 членів парламенту 190, включаючи 18 законодавців від партії Юна, проголосували за відкликання воєнного стану. Посадник Сеулу Ог Се-гун – член президентської партії – був серед тих, які закликали до негайного відкликання воєнного стану. Після голосування Юн Сук Еол сказав, що він відкличе військовий стан. Представник Національної ради безпеки США сказав, що Білий дім нічого не знав про цю декларацію. („ABC News”, „Associated Press”)

■ Гучні смерті туристів у Лаосі

ВЬЕНТЬЯН, Лаос. – Поліція Лаосу 27 листопада затримала вісьмох працівників гуртожитка після того, як тижнем раніше шість туристів померли від ймовірного отруєння метанолом. Серед затриманих є працівники та керівництво гуртожитка „Napa Backpacker” у місті Вьентьян. Там зупинялися кілька туристів, які згодом померли. Невідомо скільки ще людей захворіло, розслідування триває. Власники гуртожитка заперечували, що в ньому подавали нелегальний алкоголь. Він тепер закритий. Ці смерті привернули увагу до цього популярного туристичного містечка і налякали туристів, особливо жінок, бо п'ятеро з шести загиблих були мандрівницями. Уряди Нової Зеландії, Австралії та Британії застерегли своїх громадян від вживання спиртних напоїв у Лаосі. Деякі мандрівники уникають колись популярних безкоштовних пунктів з алкоголем, який пропонують туристам. Вони кажуть, що занепокоєні через свою безпеку. Отруєння метанолом є найпоширенішим в Азії. Переважно воно вражає бідніших громад та стається у місцях зі слабким регулюванням і дотриманням харчових норм. („BBC”)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Передали воїнам ще одну автівку

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – 30 жовтня біля меморіального знаку „Мамина весна відбулася передача українським захисникам уже четвертої за рахунком автівки. Ініціатором цієї акції є голова правління громадської організації „Культурно-спортивне об'єднання інвалідів” Олександр Іськов. Саме йому належить ідея заснування у міському саду алеї „Мамина весна” з відповідним знаком на честь матерів загиблих українських воїнів. Її відкрили у листопаді 2019 року. Нещодавно там же створили інсталяцію: на жовто-блакитному тлі, викладеному із кольорових камінців, розмістили прапорці з іменами земляків, які віддали життя за незалежність України. Число воїнів зі Смілянщини, які загинули у визвольній війні, вже перевищило сотню.

А черговий легковий автомобіль для ЗСУ вдалося придбати за підтримки голови Березняківської громади Володимира Дорошенка. Тож він разом з О. Іськовим і вручив ключі від нього представни-



Автівка для фронту від небайдужих смілян.



Олександр Іськов (перший ліворуч), Володимир Дорошенко, Юрій Битяк, Лідія Роменська та Лада Недельченко біля меморіального знаку „Мамина весна”. (Фото: Олександр Вівчарик)

кові легендарного батальйону „Вовки да Вінчі”, Юрію Битяку.

До акції приєдналися також дві жінки, для котрих Сміла стала притулком у ці страшні роки нинішньої війни. Одна з них – Лідія Роменська є переселенкою з Маріуполя. Друга – Лада Недельченко переїхала до Сміли з Покровська. Її чоловік наразі боронить Україну на фронті. Переселенки власноруч виготовили і передали для військових окопні свічки.

А громадська діячка Лідія Зайва, котра нині очолює соціальну службу в Ротмістрівці, передала для захисників дві маскувальні сітки.

Відкрили скульптуру Героя України Дмитра Коцюбайла

Георгій Лук'яничук

КИЇВ. – 21 листопада, у День гідності та свободи громадянська вшанувала пам'ять Героя України Дмитра Коцюбайла, відомого під позивним „Да Вінчі”. У церемонії відкриття монументальної скульптури командира батальйону „Вовки Да Вінчі” Збройних сил України на Аскольдовій могилі у Києві зібралися рідні Героя, побратими, волонтери та представники влади. Захисника відтворили зі зброєю в руках та трьома вовками позаду — на честь батальйону „Вовки Да Вінчі”, яким командував Дмитро. Д. Коцюбайло був активним учасником Революції гідності. Пішов добровольцем на війну у 2014 році. У 2021 році був відзначений званням Героя України, ставши першим добровольцем, якому було присвоєно це звання прижиттєво. Загинув 7 березня 2023 року під час боїв поблизу Бахмута.



Монументальна скульптура командира батальйону „Вовки Да Вінчі” на Аскольдовій могилі. (Фото: Oboz.UA)

До 20-ліття Помаранчевої революції

Георгій Лук'яничук

КИЇВ. – У День гідності та свободи Україна відзначила 20-річницю знаменної події в історії незалежної України – Помаранчевої революції та 11-ту Євромайдану. За ці два десятиліття українці довели свою відданість демократії та європейським цінностям. І продовжують відстоювати ідеали свободи під час повномасштабної війни з Росією.

Про це говорилося на Майдані Незалежності під час зустрічі учасників обох революцій 21 лютого, організованої Громадським рухом „Українська патріотична альтернатива”. Розмова продовжилася 23 лютого в Національному центрі „Український дім”, де проходила зустріч Президента Ющенка з молодим поколінням. Учасниками „Розмови поколінь” стали ровесники Помаранчевої революції народжені в рік подій та пізніше.

Україна сама...

(Закінчення зі стор. 2)

цію”, – сказав Дж. Салліван.

Щодо перспективи переговорів з Росією, Салліван наголосив, що це питання має вирішувати Україна: „Головне, з моєї точки зору, полягає в тому, щоб Україна сама визначала свою долю, і її доля не була нав'язана зовнішніми силами, в тому числі Сполученими Штатами. Президент Зеленський публічно заявив про необхідність припи-

нення цієї війни за столом переговорів, а це означає, що він знає, що, зрештою, переговори повинні бути”.

Посадовець запевнив, що США не розглядають повернення Україні ядерної зброї, від якої вони відмовилися після розпаду Радянського союзу. Так Дж. Салліван відповів на питання про статтю The New York Times минулого місяця, в якій говорилося, що деякі невідомі західні офіційні особи припустили, що Президент США Джо Байден може дати Україні зброю до того, як залишить свій пост.

Голос Америки

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

„Рушниковий гай“ в Марокко

Ольга Дубовик

РАБАТ, Марокко. – 13 листопада в Королівському інституті амазигської культури відкрилася виставка вишиваних творів відомої української народної майстрині, заслуженого художника України Олександри Теліженко „Рушниковий гай: світ українського рушника“.

Відкриття виставки передувала наукова дискусія за участі марокканських та українських експертів щодо культурних паралелей в символіці української та амазигської народної орнаменталістики.

Після презентації вишитих робіт творчої династії Олександри та Олеси Теліженків, відбувся фестиваль творів та показ мод у сучасному стилі вишиванки із зображенням національного орнаменту в присутності ректора Королівського інституту амазигської культури Ахмета Букуса, Посла України в Марокко Сергія Саєнко, керівників дипломатичних місій, діячів культури та мистецтв, представників ЗМІ та української громади в Марокко.

Виставка експонуватиметься в Рабаті та Марракеші до 23 листопада і є одним з важливих заходів з розвитку міжкультурного діалогу між Україною та Марокко в рамках здійснення Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Королівства Марокко про співробітництво у сфері культури.

Захід організовано за підтримки Королівського інституту амазигської культури Королівства Марокко, Міністерств закордонних справ України та Королівства Марокко, мерій Рабату та Марракешу.

Олександра Теліженко розповіла: „Наша місія – навести культурно-історичні мости і зв'язки між



Олександра Теліженко (сидить) серед українок Касабланки.

культурами амазонок, язигів, які побутували в Україні, і амазигів, яка з прадавніх часів і до нині живе і розвивається в Марокко. Мароканці зачаровані українськими орнаментами, величчю монументальних рушників і вишитого українського вбрання. Амазиги щиро здивовані схожістю наших глибинних культур розділених в часі і просторі. Виставка відбулася з великою увагою науковців, послів і дипломатів різних країн світу і мароканської преси.

Ми висловлюємо щире вдячність за запрошення та організацію проекту „Україна-Марокко“,

(Закінчення на стор. 18)

Українська бандура в Греції



Олена Розумна

Людмила Островська

САЛОНІКИ, Греція. – Українська суботня школа громади українців міста Салоніки і Північної Греції „Україно-грецька ініціатива“ (УГІ) вперше набрала два класи учнів для гри на бандурі і придбала навчальний інструмент. Вчителькою стала волонтерка, відома не тільки в Україні, а й у світі бандуристка, заслужена артистка України Олена Розумна.

Олена розповіла про себе. Спочатку в неї була музична школа, музичне училище ім. Глієра, а потім – Київська консерваторія. В Україні банду-

ристка була педагогом з вокалу в Київському державному вокально-хореографічному ансамблі „Барвінок“, десять років керувала театром естрадної пісні в Київському державному будинку художньої та технічної творчості, була керівником Київського театру естрадної пісні і ансамблю „Сузір'я“, працювала в ансамблі пісні та танцю військ Протиповітряної оборони і в ансамблі „Оберіг“ Головного управління розвідки Збройних сил України, виступала з гуртом „Скрябін“, була зірковим тренером у телепроектах „Українська фабрика зірок“ і „Битва хорів“. Представляла Україну на саміті Євросоюзу „Східне партнерство“, що відбувся у Вільнюсі у 2013 році. У 2014 році, коли почалася війна, Олена з бандурою і творчим колективом рушила на Донбас, щоб підтримати наших воїнів. Нагороджена „Знаком пошани“, медалею „За сприяння воєнній розвідці України“ першого і другого ступенів, пам'ятним знаком „За заслуги“. Це лише частина з її численних нагород.

Перш ніж потрапити в Салоніки у 2015 році, Олена зі своєю бандурою об'їхала півсвіту, включаючи Америку. Після повномасштабного вторгнення бандура стала українським символом незламності.

У Салоніках співачка зустріла кохання, створила сім'ю, вивчила грецьку мову і почала співпрацю з Українською громадою Північної Греції і консульством України. Бандуристка очолила творчий

(Закінчення на стор. 18)

Україна посіла третє місце

МАДРИД. – У фіналі дитячого пісенного конкурсу „Евробачення“ перемогу здобула Грузія, а представник від України, 12-річний Артем Котенко, посів третє місце. Переможцем став юний співак з Грузії Андрій Путкардадзе з піснею „То Му Мом“. А. Котенко народився в Охтирці Сумської області. Йому зараз 12 років, а співає він з трьох років, з чотирьох років виступає на сцені. За підсумками

голосування національних журі його пісня „Near Me Now“ набрала 122 голоси та посідала друге місце. Найвищі оцінки – по 12 точок – віддали Північна Македонія та Польща. Однак після оголошення результатів голосування від глядачів Україна опустилася на третю сходинку із загальною кількістю 203 точки.

Укрінформ

АМЕРИКА | СВІТ

■ Викрадення українських дітей

НЮ ГЕЙВЕН, Коннектикат. – Лябораторія гуманітарних досліджень при Їльському університеті оприлюднила 3 грудня звіт, в якому вказує, що викрадені українські діти є виставлені на усиновлення в Росії на веб-сторінках, які отримали фонди від Президента Володимира Путіна. Звіт детально вказує на безпосередню роль В. Путіна в депортації, перевихованні й примусовому усиновленні українських дітей. Це може призвести до додаткових звинувачень В. Путіна у воєнних злочинах чи злочинах проти людства, або геноциді. Міжнародний кримінальний суд вже видав розпорядження на арешт В. Путіна за меншими звинуваченнями. Розслідування Їльського університету тривали 20 місяців та окреслюють російську програму із семи пунктів для примусового усиновлення та опіки. Звіт специфічно ідентифікує 314 дітей, яких примусово включено в цю програму від початку вторгнення Москви в Україну у лютому 2022 року. Всі діти були вивезені з Донбасу, який перебуває під частинною російською окупацією від 2014 року. У Росії їм дано російську ідентифікацію, часто з фальшивими іменами й біографіями, а відтак виставлено на державні бази даних. Із 314 дітей, виявлених університетом, 148 були розпорашені через п'ять регіонів Росії поки їх виставлено на державній базі даних. Решту було безпосередньо поселено з родинами в 16-ох регіонах Росії. Звіт називається „Систематична програма Росії примусового усиновлення й опіки над дітьми України“. В 2019-2024 роках Фонд президентських грантів видав понад 47 млн рублів (443 тис. дол.) на цю ціль. Університет знайшов докази, що бюро В. Путіна дозволило на використання військових літаків для перевезення викрадених дітей з України до Росії. У центрах перевиховання дітей навчають любити „героїчне минуле“ Росії. Український уряд має докази, що майже 20 тис. дітей вивезено примусово з України. („The Telegraph“)

■ Атлети п'яťох університетів судяться

САН-ХОСЕ, Каліфорнія. – Атлети п'яťох університетів 14 листопада подали позов у суді після повідомлень, що одна змагунка в жіночій команді відбиванки стейтового університету Сан-Хосе є трансгендерною. Вони судять коледжову атлетичну конференцію, до якої належить університет, каліфорнійську стейтову систему освіти й трьох працівників університету, включно з головним тренером жіночої відбиванкової команди. Серед позивачів – співакіпан команди відбиванки Брук Слусер і десятки інших теперішніх або колишніх студентів-атлетів атлетичної конференції „Mountain West Conference“. Вони кажуть, що їхні права були порушені, коли дозволено трангендерній жінці грати для жіночої спортової команди, і хочуть, щоб суд заборонив їй грати на жіночому турнірі. Серед позивачів також є Меліса Бейті-Смус, яка була помічником головного тренера команди відбиванки. 14 листопада вона заявила: „Мене усунено з відбиванкової команди Сан-Хосе університету тому, що я обстоювала права моїх гравців“. Позивачі також вимагають, щоб не вважати зустрічі програмами, як то приписано п'ятьом командам, коли вони відмовилися грати проти дружини університету Сан-Хосе. Губернатори Невади, Айдаго, Юти й Вайомінгу публічно підтримали відмову грати, кажучи, що мусить бути справедливість у жіночому спорті. („NBC News“)

■ Помер найстарший чоловік на світі

ЛОНДОН. – Найстарший чоловік на світі Джон Тінісвуд помер 25 листопада в Савтпорті в північнозахідній Англії. Згідно з Книгою Гінеса йому було 112 років. Він не мав жодної поради, як жити довго, кажучи, що це просто така доля кожного. Однак, він додав, що сам старався жити помірковано в усім. Його попередник, 114-літній венесуелець Уан Вінченце Перез помер у квітні. Найстаршою жінкою на світі тепер є 116-річна японка Томіко Ітока. („CBS News“)

Погляд досвідченого політика

У наші часи інформаційного надлишку, коли соціальні мережі надають можливість обговорювати будь-яку тему кожному охочому, неабияким успіхом є натрапити на глибокий, всебічно обґрунтований погляд. Особливо у справах важливих, або, тим більше, доленосних.

В українській політичній аналітиці останніх тижнів до найпомітніших з'явищ належить публікація Юрія Щербака „Кінець Української держави No 1. Необхідно заснувати державу No 2” у львівському журналі політології „Універсум”. Зайве представляти цього визначного автора. Перший в незалежній Українській державі міністер охорони довкілля, Посол України в США, Посол України в Ізраїлі, Посол України в Канаді – ці державні посади вже самі собою свідчать про безцінний політичний досвід. До нього додається ще й високий авторитет одного з найкращих українських письменників.

Тому це саме той випадок, коли належить ширше цитувати публікацію, а не інтерпретувати її. Бо думка у ній пов'язана з болем, з тривогою за завтрашній день Української держави і української нації:

„У вогні повномасштабної агресії Росії назавжди згоріла і зникла незалежна Українська держава No 1, проголошена 24 серпня 1991 року.

Держава, яка проіснувала 31 рік і пройшла тяжкий шлях від провінції радянсько-російської імперії до країни, яка опинилася в епіцентрі світового шторму, чинячи героїчний опір ядерній наддержаві-агресорові.

Держава, яку Росія намагалася перетворити на слухняного сателіта, держава олігархів і найбідніших в Європі громадян, держава гучних політичних скандалів, держава, біля керма якої стояли численні зрадники.

Україна. Країна великих поетів і пафосних заяв, козацько-волелюбних традицій і президентів, що не знали ані її мови, ані історії...“.

Все ж дальший аналіз зводиться до фактів, а вони переважно – негативні, тривожні: узурпація економіки олігархами і відсутність економічної свободи для всіх інших громадян; з 52 мільйонів у 1991-му населення зменшилося до 40 мільйонів; московити загарбали 20 відс. української території з найціннішими природними ресурсами; зруйновано енергетичну і промислову інфраструктуру; російський окупант провадить політику геноциду щодо нашої нації і готовий застосувати ядерну зброю.

„Україна переживає безпрецедентну національну катастрофу, але не втратила своєї державності, здобувши небачену міжнародну правосуб'єктність та підтримку демократичних країн і зберігаючи надії на перемогу. Хоч як тяжко, але ми повинні попроситися з Україною No 1 – довоєнною, милою, нелюбою, несправедливою, але рідною країною високих пафосних слів і брудних оборудок, напівмирного життя й надій на щасливу долю наших дітей і внуків.

Цієї країни немає і вже не буде“.

Що ж пропонує д-р Ю. Щербак? Його ідея вміщується в двох словах: перезаснування держави. Повинна постати Україна No 2. Яким же чином? „За допомогою радикальних, навіть шокових методів вивести майбутню Україну зі стану злиднів, нересторнованості економіки та неефективності механізмів управління, соціальної та економічної несправедливості, відсталості багатьох сфер життя від стандартів ЕС і НАТО“.

Засоби: нова Конституція; створення незалежних державних гілок, здатних протистояти будь-яким спробам узурпації влади. Національні Збори на зразок Конгресу США; Сенат; Вища Військова Рада; замість зареєстрованих 370 партій створити умови для чотирьох-п'яти, але справді демократичних, справді народних;

„Громадяни оновленої Держави-2 повинні скласти письмову і публічну присягу на вірність Україні...“

Ми повинні стати „нацією у військовій формі“.

Загальний висновок: „Залишення України No 1 в нересторнованому стані означатиме неминучу національну поразку і зникнення української злиденної й несправедливої, корумпованої й недемократичної держави зі світової арени XXI століття“.

До уваги читачів: оскільки смислову та емоційну цілісність публікації д-ра Ю. Щербака годі охопити в цій нашій короткій редакційній статті, обіцяємо повний текст подати в Альманасі УНСоюзу на 2025 рік.

ІСТОРІЯ

Науковий пошук Докії Гуменної

Левко Хмельковський

Я приготував для черкаського видавництва „Вертикаль” (Світлана та Сергій Кандичі) книжку „Автографи” і коли взяв автограф письменниці Докії Гуменної з її книжки „Благослови, Мати!”, то подумав, що варто розповісти людям про її науковий пошук.

Докія Гуменна народилася 1904 року в Жашкові, померла 1996 року в Нью-Йорку. Похована на цвинтарі св. Андрія Первозваного у Савт Бавнд Бруку, Нью-Джерсі. Одна з найплідніших українських письменниць в еміграції, літературна спадщина становить понад 30 томів.

Від 1937 року Докія брала участь в археологічній експедиції при розкопках поселення трипільської культури на Київщині. Отримані враження та історичні міркування поклала в основу оповідань та нарисів („Ромашки на схилах”, „З історії сивої давнини”, „Таємниця черепка”), вони також знайшли відображення в мемуарах.

Книжку „Благослови, Мати!” вида-



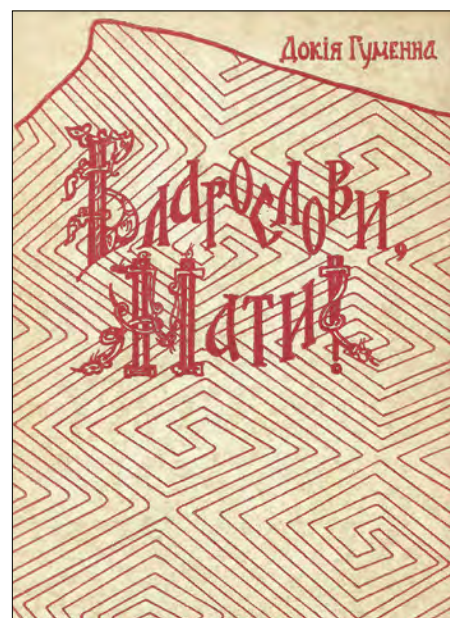
Докія Гуменна

ло 1966 року Об'єднання українських письменників в Нью-Йорку на пожертви численних організацій і осіб, поданих в кінці видання.

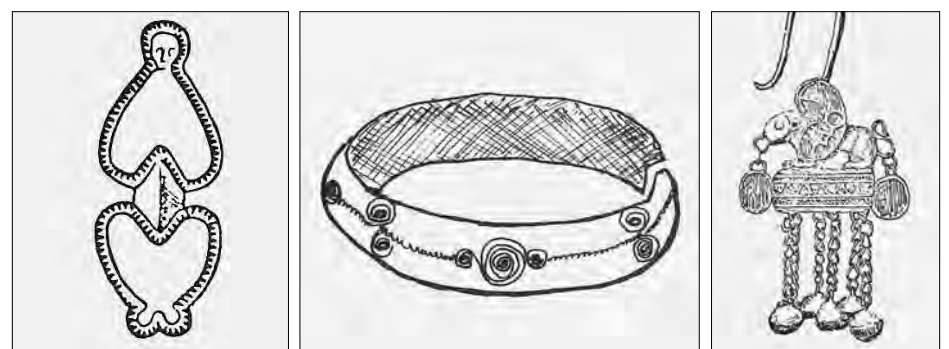
Дослідження Докії Гуменної варто прочитати школярам, студентам, науковцям, усім допитливим. Це історія цивілізації від палеоліту – через усі сходинки історії – і до наших днів. Авторка обстоює час матріярхату, коли покликанням чоловіків було лише запліднення майбутніх матерів, досліджує жертвоприношення, в тому числі й людей, відвідує могильники і лабіринти, знайомить з богами давнього світу.

Зворушує переконання авторки, що „Україна – це та вісь, від якої залежить рівновага в усьому світі”. І далі: „Дивіться! Яка мова, яка скарбниця народної творчості, яка невичерпна пісенна криниця, яка поезія образності в ній, яка гроновитість звичаїв, яке багатство, до чого тільки не торкнешся в побуті!”.

У книжці вміщено малюнки археологічних знахідок, які приготувала Тамара Цимбал. Я скопіював зображення таких знахідок на Черкащині.



Обкладинка книжки Докії Гуменної „Благослови, Мати!”



Антропоморфна фібула Бронзовий браслет

Золота сережка



Оздоба кінської зброї

Бронзова бляшка з могильника



СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ”

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода” або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Ще одна спроба Москви очорнити Зеленського?

Левко Хмельковський

Петро Пясецький звернувся до громади з таким електронним листом: „Шановне панство! Треба подивитися і переслати друзям. Ця стрічка показує, як Зеленський прогавив оборону України проти навали москалів у 2202 році! Єрмак дав команду заблокувати цей фільм. Дивись і перешли друзям. Ганьба! Петро Пясецький“

Йдеться про фільм „Асфальт на цвинтар“, який показує на каналі „ОМ TV Независимый“ Ігор Лапін (Lapin from Ukraine). Назва фільму натякає, що замість приготування до війни з Росією Президент Володимир Зеленський будував автошляхи.

Оскільки П. Пясецький звернувся з листом на 50 адрес, негайно з'явилися коментарі.

Ірена Вітошинська зацікавилася походженням фільму: „Чи маєте посилання прямо від Єрмака? Або яким джерелом послуговуєтеся? Дякую!“

Богдан Вітвіцький написав: „Цілком можливо, що так воно і є, але зараз не час висувати подібні звинувачення“.

Алекс Кузьма: „У цьому я згоден з Богданом. Ймовірно, ми можемо не погодитися з багатьма рішеннями Зеленського і з багатьма його радниками. Але нікому з нас не доводилося майже три роки працювати в умовах наднагрітої скороварки, з якою Зеленський стикається з лютого 2022 року. Перш ніж ми перейдемо до висновків, давайте згадаємо про той факт, що Кремль розгорнув дуже масштабну, витончену і ретельно сплановану кампанію в мережах, щоб підірвати авторитет Зеленського. Їхня мета – підірвати моральний дух українського народу і налаштувати американську громадську думку проти України. Вони апелюють до незнання середньостатистичного американця за допомогою безлічі відомих корисних ідіотів і пропагандистських зазивак – Такера Карлсона, Пата Бьюкенена, Майкла Флінна, Тулсі Габбард, Чарлі Кірка, Марджорі Тейлор Грін, Метта Гетца – список можна продовжувати – які постійно повторюють кремлівську брехню і очорнення українців, особливо Зеленського. Маючи у своєму розпорядженні міжнародну мережу ботів, тролів і щедро підкуплених експертів, пропагандистська машина Путіна працює на примітивних пропагандистських інструментах, які нацисти або японці використовували під час Другої світової війни з такими мовниками, як Axis Sally і Tokyo Rose. І давайте не будемо обманювати самих себе: росіяни також ретельно націлюються на українську діаспору, щоб посіяти сумніви щодо Зеленського і підірвати підтримку України. Один мій друг нещодавно сказав мені, що я був би шокований, дізнавшись, скільки наших співвітчизників-американців українського походження, які називають себе суперпроукраїнськими патріотами, отримують новини з RT та інших проросійських джерел. Кілька парафіян моєї церкви постійно

заявляють, що вони „більш патріотичні, ніж я“, повторюючи чутки, спрямовані проти Зеленського. Я не кажу, що жодна з цих чуток не відповідає дійсності. У нас, безумовно, є підстави залишатися скептиками. У росіян є причини активізувати свої наклепницькі кампанії, особливо в той час, коли багато перспективних організацій, якими часто керують молоді активісти, такі як „Разом для України“, „Об'єднана допомога Україні“ і „Нова Україна“ на західному узбережжі довели свою виняткову ефективність, мобілізувавши одних з найсильніших прихильників України, лобістські кампанії в Конгресі, а також на низовому рівні. У квітні та вересні цього року коаліція дій в Україні зібрала понад 500 активістів з 47 штатів на Капітолійському пагорбі, щоб проштовхнути пакет допомоги в розмірі 62 млрд дол., який витримав неодноразові спроби обструкціоністів Конгресу заблокувати всю допомогу Україні. Правда: до вторгнення в 2022 році і Зеленський, і багато державних чиновників були наївні щодо планів росіян вторгнутися в Україну. Вони проігнорували неодноразові попередження адміністрації Байдена і Пентагону про те, що, на відміну від квітня 2021 року, цього разу російське посилення на кордоні було реальним, що Путін не блефував. Росіяни доставляли запаси крові до лінії фронту. Так, Зеленського і багатьох інших можна звинуватити в тому, що вони занадто часто видають бажане за дійсне. Після війни у нас буде достатньо часу, щоб проаналізувати, де українські військові планувальники і розвідувальні служби помилилися. Зараз не той час. Згадаймо, що американська розвідка також зазнала невдачі, передбачаючи напад Японії на Перл-Гарбор, аналітики розвідки та адміністрація Буша проігнорували багато попереджувальних знаків перед терактами 11 вересня. Але як тільки почалося вторгнення, українські Збройні сили і сам Зеленський проявили дивовижну стійкість і стратегічну проникливість. Вони, безсумнівно, проявили героїзм. Ми можемо не погоджуватися з деякими адміністративними рішеннями Зеленського (і я згоден) – з переведенням Залужного і вимушеною відставкою Кулеби, а також з іншими кроками, які, безумовно, здаються необачними. Ми можемо не довіряти Єрмаку або ненавидіти його. Але позиція Зеленського як і раніше викликає захоплення. При дуже обмежених ресурсах і під величезним тиском він впорався напрочуд добре. Він не Квіслінг, не Карзай і навіть не де Голль. Він все ще більше Черчилль, ніж ні. Він не ставився до своєї армії як до гарматного м'яса. Він проявив скромність, винахідливість і значну мужність (безумовно, набагато більшу мужність, ніж Путін), відвідуючи війська на лінії фронту і в звільнених районах, де він ледь уникнув кількох серйозних загроз у вигляді замахів на вбивство і ракетних обстрілів. Давайте поставимо це в перспективу: коли нацисти вторглися у Францію в 1940 році,

французька армія – одна з найпотужніших в Європі – була розгромлена і капітулювала всього за шість тижнів. Де Голль втік до Великобританії. Зеленський не втік. Українська армія веде запеклі і блискучі бої вже майже три роки -понад 1,000 днів. Той факт, що ми звикли до хваленостійкості України, не робить цю стійкість менш чудовою або вселяє благоговійний трепет. Ми, м'якотілі і непостійні американці, можливо, втомилися від новинного циклу через „втому від України“, але українці як і раніше тримаються молодцем. Їхні бойові іновачії та тактичний талант вже вивчаються у Вест Пойнті та Військово-морській академії США. І українці проявили дивовижну солідарність між своїми різними етнічними і релігійними групами, відмовившись шукати цапів-відбувайлів і звівши партійні розбірки до відносного мінімуму. У 2022 році Зеленський став міжнародним героєм, який зміг згуртувати більшу частину світу проти Росії. Він все ще має великий вплив і харизму. Для багатьох він залишається потужною символічною фігурою. Я пам'ятаю той неймовірно зворушливий момент під час святкування в Нормандії в червні, коли він обійняв літнього ветерана операції „Д“, який назвав Зеленського своїм героєм. Він невпинно працював над мобілі-

зацією як військової, так і гуманітарної допомоги для України. Він не виявив жодних ознак коливання у своїй рішучості захищати Україну попри все. Він залишається одним з найефективніших і динамічних піарників, яких коли-небудь знала Україна. Чим більше росіяни зневажають Зеленського, тим більше ми повинні скептично і насторожено ставитися до їхньої безперервної пропагандистської машини. У цей День подяки давайте всі разом піднесемо подячну молитву за триваючий опір України і за всіх наших близьких, які відмовилися поступитися тиранії“.

У фільмі постійно звучить теза на користь Петра Порошенка, який, мовляв, був державним мужем, а Зеленський – лише артистом. Але при цьому не говориться, що Порошенко теж прийшов з „шоколадного бізнесу“, і Зеленський від нього успадкував жалюгідний стан оборони. При цьому більшість голосувала не так за невідомого їй Зеленського, як проти Порошенка.

Треба визнати, що з опонентами погодився і П. Пясецький: „Годжуся, він перетворився з радянського мальчика на зрілого бандерівського воєнного провідника! На нині він нам Богом даний! Я вірю що Бог нам дає злидні, щоб ми розуми попоїли. До перемоги, Петро“.

Путін не передав правди молодому поколінню

„Якось у Москві я вечеряв якоюсь солянкою, а бармен настирливо вихваляв „самую лучшую водку Росії“ – „Путінку“. Здивований назвою запитав, що воно за зілля та „путінка“, з якого роблять цю водку? Нащо бармен пояснив, що назва походить не від сировини, з якої роблять водку, а від прізвища президента Росії Путіна. Куштуючи „самую лучшую водку Росії“, пригадав один афоризм Путіна, що його читав в зарубіжній пресі про способи впливу на людину: шантаж, горілка і погроза вбивства. Ніби все на своєму місці...

А по „лжевіденію“ все надають безперервно про святкування в Москві річниці „великої перемоги руского народу“ на передньому плані з В. Путіним. Воно дійсно правда. У Другій світовій війні СРСР вдалось захопити великі простори Азії, Європи та поділити на довгі десятиліття Європу на дві частини берлінським муром і продовжити підготовку світової революції – загарбання світу. І що з того залишилось?

Путін пояснював за що боровся російський народ і народи СРСР: „за рідну землю, за свою свободу, за право рідного язика і право жити на рідній землі“. Всі народи і люди боролись за свої права жити вільно на своїй землі, тому гітлеризм мусив програти. Але після „перемоги“ настало повальне мовне зросійщення неросійських народів і офіційне витиснення з державного і громадського життя національних мов. Після

„перемоги“ переможці вислали мільйони українців з рідної землі, сотні тисяч арештували і розстріляли. Тільки в тюрмах Рівненської області на 1 січня 1945 року було засуджених на до смерті 767 осіб, в тому і жінок. Цієї правди Путін не передав молодому поколінню...

Ще говорив Путін, що Червона армія визволила людей з таборів смерті. І це правда, але правдою є, що в усіх таборах СРСР ув'язнювали не тільки нацистських злочинців, а передовсім колишніх червоноармійців, польських діячів та в'язнів багатьох народів, за те тільки, що вони були патріотами своєї батьківщини. Цієї правди Путін молодому поколінню не переказав. Чи є в Росії хоч одна сім'я, якої не досягнув сталінський терор? А в Україні?

Випивши ще одну „путінку“, відірвавшись від телевізора, пригадав московський старий жарт. Сидить чукча на березі моря, вдивляючись в бік Аляски і бурмоче: „Плохой бил цар, ой плохой бил цар“. Підходить прикордонник і питає: „Що ти плетеш, ти ж не пам'ятаєш царя?“ А чукча своє: „Плохой бил цар русский, плохой бил цар... Продал американам Аляску, а Чукотку не продал американам“.

Ось така правда чукчі, а не путінська“.

Таке я знайшов у спогадах, залишених Степаном Семенюком.

Василь Шляхтич,
Польща

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Орликіяда відбулася на Союзівці

Софія Шиприкевич

КЕРГОНКСОН, Нью-Йорк. – 9-10 листопада на Союзівці відбулася 60-та Орликіяда. Найпершу Орликіяду пластовий курінь „Орликівці“ провів у 1962 році в Гемпстеді, Нью-Йорк, на хуторі „Нова Хортиця“ з метою створити інтелектуальний змаг, який би спонукав пластунів вивчати і осмислювати минуле і сучасне України. Назвали цей змаг на



Гетьманівна Дарина Козій і гетьманчик Юліян Новоринський.



Учасники Орликіяди на Союзівці

честь великого українця, патрона куреня „Орликівці“ Григора Орлика, який був емісаром України на чужині і в умовах діаспори активно захищав інтереси України інтелектуальним шляхом. Засновники Орликіяди вбачали в ньому ідеальний приклад для пластунів, які повинні вдосконалювати свої знання і вміння, щоби краще дбати про своє довкілля, свою громаду і майбутнє своєї Батьківщини. Не випадково вибраний також листопад як час проведення цього змагу. Адже саме листопад є місяцем пам'яті Григора Орлика, який народився 21 листопада 1702 року та помер 14 листопада 1759 року.

Нині вже 60-ий раз пластове юнацтво зі США і Канади зустрічалось, спілкувалось і змагалось на

Орликіяді, яка від 1970 року проводиться на гостинній Союзівці, у цьому ідеальному місці серед різнобарвних осінніх гір.

Традиційно відкрили 60-ту Орликіяду торішні гетьманівна Міля Пастушак і гетьманчик Юрій Криворучко, які продемонстрували всім, що пластуні мають активну життєву позицію, самовіддано працюють для спільного блага, самовдосконалюються і беруть на себе відповідальність за майбутнє своєї громади і країни.

На відкритті зачитали імена тих пластунів, які полягли за волю України за цей рік, і всі присутні пом'янули їх хвилиною мовчання.

(Закінчення на стор. 15)

EFFECTIVE 10/07/2024

Winterize your retirement plans!

LONG-TERM ANNUITIES

5 YEAR
6.00%*
3.50% renewal rate

7 YEAR
7.00%*
3.75% renewal rate

9 YEAR
8.00%*
4.00% renewal rate

* FIRST YEAR RATE. MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.

IMMEDIATE ANNUITY **4.00%****

** LIFE OPTION, OR FIXED PERIOD OF 10 YEARS OR LONGER.

3-YEAR MYGA
5.00%

5-YEAR MYGA
4.50%

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.



STAND WITH UKRAINE

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG



Зустрілися... (Закінчення зі стор. 3)

нів їхніх родин, а також належне вшанування пам'яті загиблих. Адже загалом в Україні вже 1.3 млн ветеранів війни.

Про підтримку ветеранів на Черкащині говорив директор Департаменту соціального захисту населення Черкаської ОВА Руслан Чикало. Зокрема він розповів, що в області створено Центр фізкультурно-спортивної реабілітації ветеранів та членів їхніх сімей. У 40 територіальних громадах уже діють ветеранські протести, в яких захисникам надають

відповідну підтримку. Черкащина займає перше місце в Україні з надання державної компенсації роботодавцям, котрі працевлаштували ветеранів війни. І все ж І. Табурець закликав керівників громад активніше перейматися проблемами ветеранів, не збавляти темпи, більше допомагати їм пристосуватися до мирного життя, вирішувати всі їхні проблеми.

Присутні заслухали виступ по відеозв'язку заступника міністра фінансів України Романа Єрмоличева, який повідомив, що у 2023 році Уряд виділив області 132 млн грн на потреби захисту країни. За майже два роки витрачено 103 млн. Заступник міні-

стра запитував у присутніх: які ще треба вжити під час війни заходи, щоби громади почали використовувати гроші ефективно і за призначенням?

З фонду ліквідації наслідків збройної агресії Росії Черкащині виділили майже 59 млн грн. Але 14.8 млн досі не використано. Невдовзі залишки можуть повернутися до державного бюджету, адже рік закінчується. Хто буде винен у тому, що її не використали на відновлення зруйнованих будівель? На відновлення об'єктів, які мають вплив на життєдіяльність населення, з 54 млн грн в області використано близько 40 відс.

З боку присутніх теж були заува-

ження до найвищих державних органів, нарікання на їхню повільність у роботі, невчасне реагування на звернення. А директорка департаменту фінансів ОВА Вікторія Диченко зауважила, що до державного бюджету платники Черкащини сплатили цього року 17 млрд грн. – на 29 відс. більше торішніх надходжень.

Підсумовуючи зустріч, І. Табурець підкреслив: „Один з основних напрямів – це підтримка Збройних сил України, тих підрозділів, які ведуть бойові дії на передовій, ветеранів і ветеранок, облаштування захисних споруд і укриттів, підтримка внутрішньо переміщених осіб, відновлення об'єктів, пошкоджених ворогом.

Державний бюджет... (Закінчення зі стор. 1)

проектів в освітній галузі, 8 млрд грн – для покращення водопостачання, 6 млрд – на соціальний захист, 5.6 млрд грн – на охорону здоров'я, 4.4 млрд грн – на транспорт. Ще 502 млн грн використають для поліпшення державного управління, 70 млн грн – на проекти в галузі культури, зокрема на будівництво укриттів для мистецьких закладів.

Незважаючи на скасування окремого Дорожнього фонду, на утримання та ремонт доріг у бюджеті передбачили 12.5 млрд грн.

Наступного року збільшать й фінансування державної програми „ЄВідновлення”: 3 млрд грн передбачили на компенсації за знищене жит-

ло, ще 1 млрд – для компенсаційних виплат за пошкоджене майно. 1 млрд грн окремо спрямують на відновлювальні роботи у Харкові.

Для розвитку аграрного сектору передбачено додаткові 1 млрд грн на підтримку тваринництва та переробку сільськогосподарської продукції.

Ще 12 млрд грн спрямують на підвищення виплат педагогам. З 1 січня 2025 року педагогічні працівники закладів державної та комунальної власності отримуватимуть додатково по 1,000 грн „чистими” (1,300 грн до сплати податків), з 1 вересня ця сума зросте до 2,000 грн „чистими” (2,600 грн – до оподаткування).

646 млн грн додатково отримає Міністерство охорони здоров'я, 500 млн із них пропонується витратити на програму реімбурсації медпрепаратів для лікування серцево-судин-

них та неврологічних захворювань.

Бюджетні видатки Мінсоцполітики збільшено на понад 1.4 млрд грн, зокрема на допомогу внутрішньо переміщеним особам; на оплату хмарних ресурсів для цифрових технологій; на послуги денного догляду для дітей з інвалідністю.

На соціальний захист громадян загалом передбачено 420.9 млрд грн.

У березні наступного року відбудеться традиційна індексація пенсій з урахуванням рівня інфляції. Але ключові соціальні показники – розмір мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму громадян – наступного року не змінюватимуться.

Свої пропозиції при підготовці проекту вніс Бюджетний комітет парламенту. Прифронтовим громадам дозволили не перераховувати

реверс до Держбюджету (загалом 593 млн грн).

Поміж інших врахованих пропозицій – надання 128 млн грн „Укрзалізниці” для співфінансування європейського проекту розвитку залізничної інфраструктури.

Національна академія наук додатково отримає 277.1 млн грн – переважно, на дослідження у військовій галузі.

І, зрештою, одним із найрезонансніших рішень комітету стало виключення із бюджетного законопроекту норми про зобов'язання медичних установ із 1 березня наступного року тримати гроші лише на рахунках в Держказначействі.

У Міністерстві фінансів сподіваються, що суттєвих проблем при виконанні бюджету-2025 вдасться уникнути.

Бойові дії... (Закінчення зі стор. 1)

аеродром Бельбек у Севастополі. Після вибухів у Севастополі здійснюється дим над військово-морським училищем ім. Нахімова у Стрілецькій бухті.

• 27 листопада вранці у Ростовській області виявили уламки безпілотників в населеному пункті Зерноград. У цьому місті розташований військовий аеродром, на якому базуються гелікоптери Мі-8 та Мі-28НМ. Також удару зазнав хутір Чкалов у М'ясніковському районі. Тут базується 381 гвардійський артполк.

• 29 листопада Генштаб підтвердив ураження нафтобази „Атлас” у Ростовській області, фіксується щонайменше два осередки займання. 29 листопада в результаті операції ГУР у Криму завдані успішні удари по дороговартісних радіолокаційних комплексах Росії. Це одна радіолокаційна станція „Каста-2e2” і дві радіолокаційні станції „Подльот”

• Російський порт у місті Каспійськ був атакований дронами 30 листопада. Каспійськ розташований у республіці Дагестан за 1,000 км від України. Порт у Каспійську слугує базою для російської Каспійської флотилії та різних підрозділів збройних сил Росії. Порт розташований уздовж маршрутів, які Іран використовує для постачання зброї до Росії.

• У Міноборони повідомили, що у листопаді російські окупанти зазнали найбільших безповоротних і санітарних втрат у живій силі від початку широкомасштабного вторгнення – 45,720 військових.

• Українські дрони можуть вражати цілі на відстані до 2 тис. кілометрів. ГУР використовує близько 20 різних типів далекобійних безпілотників.

• 25 листопада Третя штурмова бригада відбила у ворога селище Копанки Харківської області та взяла у полон російських окупантів з 1-ої танкової армії.

• У ніч проти 1 грудня аналітики проекту DeepState повідомили про

окупацію росіянами населеного пункту Берестки Донецької області. Крім того, аналітики повідомляють про просування ворога біля Масютівки та Лозової на Харківщині, а також біля Жовтого, Пушкіного, Дальнього та Благодатного на Донеччині. Росіяни станом на 26 листопада намагаються взяти під вогневу контроль місто Курахове Донецької області та логістичні шляхи, які ведуть до нього. Сили оборони стримують ворога та завдають загарбникам значних втрат у живій силі і техніці.

• Станом на 27 листопада ворог накопичує сили, посилює фортифікаційні споруди, перекидає оборонне озброєння, щоб не дати ЗСУ форсувати Дніпро, висадити десант на Тендрівській і на Кінбурнській косі. В районі Антонівського мосту, що з'єднує Херсон із лівобережжям, росіяни відпрацьовують форсувальні дії малими групами піхоти. Про велике форсування ворогом водної перешкоди наразі не йдеться.

• 28 листопада бійці бригади „Спартан” спинили спробу наступу

росіян на Запорізькому напрямку. Окупанти намагались наступати групою піхоти на позиції нацгвардійців, але їхні дії були завчасно виявлені аеророзвідкою „Спартану”.

• В Україні 29 листопада повернули тіла 502 полеглих захисників. Росія вчоргове не повернула тіло померлої в полоні журналістки Вікторії Рощиної.

• На Харківщині, в районі села Новомлинськ, Куп'янського району, 3 грудня противник намагався захопити та утримати плацдарм на правому березі річки Оскіл. Маючи перевагу в силах, ворог навіть переправився через водну перешкоду. Українські захисники, за підтримки артилерії та підрозділів БпЛА, вибили противника з плацдарму.

• Сили оборони України 3 грудня збили 22 із 28 російських безпілотників. Один безпілотник локаційно втрачений, два вийшли з підконтрольного повітряного простору в напрямку Білорусі і тимчасово захопленої росіянами території України.

Укрінформ

Нагородили переможців... (Закінчення зі стор. 11)

серед яких „Калинова журба”. В її творах відчувається віра в українську перемогу.

Нагороду здобула і мисткиня Тетяна Сенік, яка представила на конкурс вишиванки за мотивами борщівської сорочки, яку внесено до Національної переліку нематеріальної культурної спадщини. Вона відтворює на полотні з льону давні візерунки наших предків і передає їхню вишуканість, ніжність та красу з

різних регіонів України. Старовинні покутські, борщівські, гуцульські вишиті сорочки пахнуть польовими квітами, в них відчувається тепло сонця і частинка автентичності. Раніше творами Т. Сенік милувались українці на виставці Національної спілки майстрів народного мистецтва України в Києві.

Олена Кульчицька – українська художниця, народилася у Бережанах на Тернопільщині 15 вересня 1877 року. Авторка понад чотирьох тисяч художніх творів, які увійшли до золотого фонду української книжкової ілюстрації, зокрема дитячої.

Українське народне... (Закінчення зі стор. 11)

ківського розпису Ольга Машевська, викладач декоративно-прикладного мистецтва, майстриня з Петриківського розпису Лілія Зоркіна, викладач декоративно-прикладного мистецтва, майстриня з Петриківського розпису Лілія Горбель, викладач декоративно-прикладного мистецтва, майстриня з Петриківського розпису Віра Єрїфа та директорка Музею мистецтв Тетяна Ткаченко-Суханова. Також він згуртував май-

стринь, яких складна ситуація в Україні зірвала з власних домівок та розкидала по світу. Вони залишилися на чужині під тимчасовим захистом в різних містах Польщі, Німеччини, Великобританії, Норвегії, Еспанії, Франції, Люксембургу, США та України.

Такі виставкові проекти є надзвичайно важливими для збереження національної ідентичності, відродження та популяризації українського традиційного малярства. Саме Петриківський розпис в 2013 році занесено до списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО“.

МИСТЕЦТВО

Виставка „Ангели без кордонів” в Італії

Людмила Островська

РЕДЖО-нель-ЕМІЛІЯ, Італія. – В мистецькій галерії міста (Galleria d'arte „San Francesco”) відбулася персональна виставка „Ангели без кордонів” відомої у світі художниці, почесної громадянки Тернополя, переможниці телеконкурсу „Гордість Тернопілля” у номінації „Художник року” Олеси Гудими.

Цикл „Ангели миру для України”

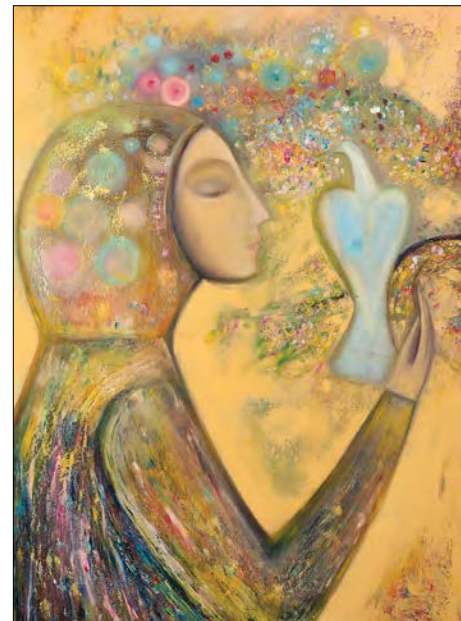
вона створила на знак протесту проти війни, яку розпалила Росія.

О. Гудима народилася у Тернополі, закінчила факультет журналістики Львівського національного університету ім. Івана Франка.

За 16 років роботи в царині мистецтва створила понад 1,000 картин, які зберігаються в приватних колекціях світу. Серії її полотен неповторні, свіжі й потужні: „Сновида”, „Ангели миру для України”, „Квіти”, „Земля”,



Олеся Гудима



О. Гудима. „Ангел миру для України”



Олеся Гудима. „Українська душа”.

„Українська мадонна”, „Кроки”, „Казкова”, „Видатні українці”, „Картини на вірші відомих українських поетів”.

Художниця провела понад 20 персональних виставок. „Укрпошта” ввела в обіг марку із зображенням картини О. Гудими „Наречена”, яка увійшла до серії „Кохання – це життя!”. Її доповнив конверт першого дня обігу, на якому використано роботу художниці „Дерево життя”. „Наречена” увійшла до 50 найкращих українських поштових марок за сторічну історію їх випуску.

О. Гудима розповіла: „Надзвичайно приємно бачити свою роботу в підручнику з літератури до твору Лесі Українки „Стояла я і слухала весну”. Навіть не знала, що мою картину

використають у хрестоматії, але все це свідчення руху в правильному напрямку”.

Перші закордонні вернісажи відбулися в Угорщині. Одну з виставок організували Посольства України та Болгарії в Угорщині.

Гарно і тепло експозиції полотен приймали у Центрі української культури та документації в Будапешті, в будинку культури міста Гайдусобосло. Були самотні картини і в Казахстані, де на запрошення Управління культури акімату Кустанайської області Олеся брала участь у Четвертому міжнародному фестивалі древніх технологій і культурних комуні-

(Закінчення на стор. 15)

Календар „Україна поза часом: батьківська хата, де б ти не був”

У штаті Техас автори етнографічного проекту „Батьківська хата. Homestead” долучилися до створення на основі цього проекту етнокалендаря на 2025 рік з рідкісним автентичним українським вбранням „Timeless Ukraine: Homestead Wherever You Are” („Україна поза часом: батьківська хата, де б ти не був”).

Про це повідомила одна з організаторів проекту „Батьківська хата. Homestead” Оленка Браво. Вона зауважила, що календар є важливим інструментом для збереження української культурної спадщини та підтримки України, особливо в умовах складної міжнародної ситуації, коли вибори в США створюють додаткові виклики у справі підтримки України.

Календар створили за підтримки численних організацій та активістів, серед яких ініціаторка календаря Надія Журба (Bright Kids Online School), лідерка громади міста Остіна Катерина Воїнова (Союз українок Америки, відділ 147), Liberty Ukraine Foundation, Державний комітет телебачення і радіомовлення України.

У зйомках брали участь фотографи О. Браво та Валентина Шнайдер, а допомогу в організації та перевезенні матеріалів надали волонтери з Києва та Львова.

О. Браво розповіла: „Це не просто календар, а потужна вістка для світу про стійкість українського народу та його глибокі культурні корені. Кожна фотографія і кожен образ у календарі передають правду про Україну, яка століттями була під загрозою зни-



Обкладинка і одна зі сторінок календаря „Україна поза часом: Батьківська хата, де б ти не був” (Фото надані Оленкою Браво.).

щення своєї культурної спадщини. Проект покликаний нагадати про важливість збереження української ідентичності, особливо в умовах глобалізації та складної міжнародної ситуації”.

Календар містить унікальну колекцію автентичного українського одягу, зібраного Наталкою Стурджіл – власницею найбільшої приватної колекції українських костюмів в США, яка налічує понад 500 сорочок.

У календарі представлений одяг з Києва, Тернополя, Чернівців, Сумщини, Харкова, Львова, Полтави, Волині, Закарпаття, Вінниччини, Житомира, Дніпра та Івано-Франківська.

Н. Стурджіл поділилася цікавими



історіями з процесу збору колекції: „На сторінках календаря є костюм з Охтирки Сумської області, в який вдягнена Оленка Браво, який я шукала понад 8 років. Вишивка на цій сорочці унікальна та виконана в рідкісній техніці. Ще одна світлина представляє сорочки з Житомирщини. Одну з них мені довірила онучка власниці, яка розповіла, що сорочку пошила близько 1882 року її прабабуся Марія Руденко”. (Укрінформ)

Оленка Браво

Цього року проект був представлений на 20 заходах у США, Канаді, Європі та Україні, спрямованих на

збір коштів для допомоги Україні або для підвищення обізнаності про українську культуру. Особливо важливою була присутність у США, де тривав виборчий рік, і де підтримка України є надзвичайно вагомою для інформаційного фронту.

В Україні проект був представлений у Києві, у Бережанському замку, а також мав велику туру Полтавщиною завдяки ініціативі Олени Сухоцької та підтримці Світлани Задоровської.

Ми знову повернулися до Франції, де долучилися до великого заходу в місті Лімож завдяки зусиллям Ірини Дикої. Центральною експозицією виставки було фото з Черкаського регіону, звідки родом ініціаторка проекту.

У Німеччині особливо цікавою стала співпраця в Потсдамі, де ми розробили серію постерів з фотографіями проекту, елементами вишивки та короткими описами особливостей кожного регіону.

Однією з найважливіших подій року стала презентація проекту в Texas A&M University, найбільшому університеті Техасу, що входить до лідерів університетів США і має найбільшу студентську аудиторію в США. Виступ супроводжувався живою музикою від талановитого сучасного композитора, піяніста і диригента Олександра Седіна. Ми вдячні Олені Коломієць (Ukrainian Club TAMU та Good Bull Foundation) за здобуття гранту та організацію цієї події.

МИСТЕЦТВО

Нагородили переможців мистецького конкурсу

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – У місті провели обласний конкурс ім. Олени Кульчицької серед аматорів образотворчого мистецтва та майстрів народних художніх промислів. Переможців визначали у номінаціях живопис, графіка, декоративно-прикладне мистецтво. 63 учасники представили свої картини, вишивані рушники, витинанки, писанки, сувеніри з дере-



Серед переможців конкурсу – Тетяна Сенік.

ва, жіночі намиста, загалом понад 200 унікальних витворів мистецтва.

Серед лавреатів конкурсу – Заслужена журналістка України, художниця і письменниця Марія Баліцька. Вона створює ляльки-мотанки в національних строях, якими допомагає пораненим захисникам. На конкурс вона представила патріотичні картини до своїх поезій та пісень,

Лавреатка конкурсу Марія Баліцька.

(Закінчення на стор. 9)

Фільм про Галичину



Учасники фільму "Стрий. Легенда"

Юрій Комарницький

Події фільму "Стрий. Легенда" переносять нас в історичні часи середини XIV ст. – епоху володаря Королівства Руського – Юрія, князя Русі, Галичини та Володимирщини. Часи заснування Стрия. Фільм розповідає про надзвичайну долю сина саксонського лицаря, яка закинула його на Галичину, який втратив батька і мати, титул і багатство та не втратив честь і шляхетність. Його усиновлює місцевий коваль Богдан, вчить наших звичаїв і мови. І це допомагає йому здолати всі випробування, вибороти своє щастя і свою любов. У картині переплелися доблесть і зрада, пристрасть і ненависть, війна і мир, містика і історична достовірність.

Фільмування тривало два літні місяці 2020 року. Початок був 29 липня на території фортеці Тустань. Там відзняли в основному батальні

масштабні сцени. Загалом було 20 різноманітних місцевостей і сцен. Зйомки також проходили на березі ріки Стрий, в Моршині, Підгірцях, Розгірчому, Олеському замку. У головних ролях знімалися відомі діячі мистецтва та культури Стрийщини Наталя Рибалкіна, Гордій Остапович, Юрій Комарницький. Режисер фільму – Олександр Король.

Знімала – студія "WestArt". Цей фільм став народним. Для його просування по Україні та світу ми плануємо збирати як то кажуть з миру по нитці. Адже бюджет фільму – 840 тис. грн. І першими нам надав допомогу Благодійний фонд "Рідня" – виділив 10 тис. грн. Стрийська міська рада і відділ культури (Богдан Бойко) допомагали з транспортом.

Незабаром цей фільм побачать у Сколе. Хотілося б, щоб його побачив увесь світ, усі українці в США, Канаді та інших країнах.

Українське народне малярство – на виставці

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 8 листопада в Музеї мистецтв відкрито виставку творів за підсумками міжнародного онлайн-конкурсу з Петриківського та Самчиківського розпису „Пташка – вісник добра“, який тривав цього року з 1 травня по 14 серпня. Конкурс об'єднав початківців та знаних майстринь різного віку (наймолодший авторці 10 років, найстаршій – 67), які працюють у цих популярних напрямках народного малярства.

На виставці окремими експозиційними блоками представлено 33 роботи учасниць міжнародного конкурсу, організованого Open Art Academy (керівник Світлана Шиль), які ілюструють традиції та неповторну красу Петриківського й Самчиківського розписів.

Опісля виставка помандрує до Національного заповідника „Батьківщина Тараса Шевченка“ (село Шевченкове Черкаської області).

Сам конкурс і особливості розписів коментує наукова співробітниця Музею мистецтв Ганна Недлінська: „Дуже важливо, що останнім часом багато мистецьких проєктів спрямовані на популяризацію та збереження народного мистецтва, це об'єднує, надихає і мотивує, особливо в умовах російсько-української війни коли триває спроба знищення українського культурного надбання.

Open Art Academy – єдина онлайн платформа для творчих людей, де



Ганна Недлінська під час відкриття виставки.

викладають українські мистці та народні майстри. Академія організовує курси, майстер-класи з класичного живопису та народних розписів, навчає онлайн та проводить конкурси, виставки й марафони. Так з'явилася подія „Автентична Україна“, де є ряд уроків-майстерень з Петриківського розпису. Учасницям, роботи яких за результатами конкурсу набрали понад 65 балів, було запропоновано участь у циклі виставок в різних містах України. Музей мистецтв став майданчиком для презентації виставки в нашому місті, адже наша команда дотична до складу журі, до якого увійшли: народна майстриня України, членкиня Національної спілки майстрів народного мистецтва України, майстриня з Самчи-

(Закінчення на стор. 9)



Зразки розписів на виставці.

Президент зустрівся...

(Закінчення зі стор. 1)

рівні лідерів. Глава держави подякував за участь у Саміті, зокрема, Аргентині, Еквадору, Домініканській Республіці, Коста-Риці та Чилі.

„На жаль, Росія відкидає і Формулу миру, і всі інші пропозиції, будь-які пропозиції, які засновані на Статуті ООН. Вони відкидають і будуть відкидати, тому що вони не поважають Статут ООН, не визнають. Визнають тільки на словах. А Путін вірить у війну, вірить у свої ракети. Але нам потрібно примусити Росію до чесного миру“, – додав В. Зеленський.

Під час зустрічі сторони детально обговорили перспективи співпраці в захисті України та відносини з країнами Латинської Америки.

Президент закликав долучитися до мирного процесу, взаємодіяти для повернення незаконно депортованих українських дітей, у питаннях продовольчої безпеки та допомага-

ти Україні відновлюватися після обстрілів.

„Це питання не про зброю, це інше питання. Це питання, як людям мати щось поїсти, щось зварити дітям, щось приготувати, мати електрику, щоб не замерзнути вночі. Особливо зараз, узимку“, – наголосив він.

Крім того, В. Зеленський окреслив, як саме Україна та Латинська Америка можуть поглибити співпрацю, зокрема в економічному, технологічному та освітньому напрямках. Візиту делегації він назвав важливою також і для протидії російській дезінформації. Він закликав ділитися побаченим, своїми враженнями та створювати майданчики, які сприяли б поширенню достовірних даних про боротьбу українців із російською агресією.

Представники делегації запевнили в подальшій підтримці України з боку Латинської Америки.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

В Україні вшанували пам'ять жертв голодоморів

В Україні 23 листопада вшанували День пам'яті жертв голодоморів, під час якого люди запалювали свічки та молилися за загиблих.

КИЇВ



Президент України Володимир Зеленський і перша леді Олена Зеленська взяли участь у заходах із вшанування пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років, а також голодоморів 1921-1923 та 1946-1947 років. В Успенському соборі Києво-Печерської лаври відбувся молитовний захід, у якому взяли участь Прем'єр-міністр Денис Шмигаль, керівник Офісу Президента Андрій Єрмак, предстоятелі церков і лідери та представники релігійних організацій, керівники органів і формувань Сил безпеки та оборони України, військовослужбовці, військові капеляни, представники української діаспори. Після молитви вони пройшли ходою до Національного музею Голодомору-геноциду. В. та О. Зеленські поклали колоскові композиції до монумента „Гірка пам'ять дитинства“ та віддали шану пам'яті жертв Голодомору. (Офіційне інтернет-представництво Президента України)

ЖИТОМИР



У місті люди зібралися біля пам'ятника „Скорботний ангел“ на Пуятинському майдані, поклали квіти та запалили лампадки. (Фото: Віталій Бунечко)

СМІЛА, Черкаська область



23 листопада сміляни зібралися на меморіалі, зведеному на честь загиблих від голоду земляків у 1932-1933 роках. Вони принесли з собою колоски, хліб, кетяги калини, квіти, які поклали до хреста і символічних жорен. Промовляли керівник Черкаської обласної організації Товариства політв'язнів і репресованих Анатолій Василенко, благочинний Черкаського округу, настоятель храму Різдва Святого Івана Хрестителя (ПЦУ), військовий капелян о. Михайло Шевчук. (Фото: Олександр Вівчарик)

ЛЬВІВ



Жителі міста зібралися зі свічками та лямпадками, а також помолилися за загиблих українців від дій радянської влади. (Фото: Максим Козицький)

ЧЕРКАСИ



23 листопада у Черкасах вшанували пам'ять жертв Голодоморів. Містяни поклали квіти до пам'ятника у сквері „Соборний“ біля Свято-Михайлівського катедрального гарнізонного храму та запалили лямпадки на Соборній площі. (Фото: Олександр Костирко)

ТЕРНОПІЛЬ



У Тернополі в краєзнавчому музеї відкрили виставку „Не згасне скорботна свіча“, яка розповідає про тих, хто загинув від голоду та українців, які вистояли і пережили цей геноцид. На Театральному майдані актори показали культурно-мистецьку композицію про події Голодомору. Під час заходів члени Спілки української молоді розділили з військовими і тернопільцями запашний хліб з колоском – символ життя і національної пам'яті. На центральній площі міста відбулося вшанування замордованих жертв Голодомору-геноциду української нації. Бережанці поклали запалені свічки у формі символічного хреста поруч із старими жорнами та пшеничними колосками, щоб нагадати про ті страшні часи. Священики провели Молебень за невинними жертвами Голодомору. Під час акції „Зігрій солдата“ було зібрано 3,723 грн для допомоги війнам. (Михайло Михайлинин)

Збільшать видатки...

(Закінчення зі стор. 1)

Європи починали виділяти більше коштів на оборонну сферу, а країни-члени НАТО цього року нарешті інвестували в оборону обумовлені 2 відс. сукупного ВВП. Зокрема, оборонні відомства Великобританії та Німеччини підписали угоду, за якою на території королівства розташуються німецькі потужності виробництва зброї, боєприпасів.

На рівні НАТО з'явилося відчуття, що треба шукати фінансування з резервів європейських, а не лише американських. Навіть зустрічі у форматі „Рамштайн“, започатковані США, ймовірно, доведеться брати під крило НАТО. І це – нова реальність для європейських політиків. Те, що не вдалося зробити Путінові, зараз робить Д. Трамп, вважає політолог Олег Саакян. Наразі рівень підтримки України як щодо російської агресії, так і потенційно можливого шантажу з боку Д. Трампа, на думку експерта, є однією з обов'язкових умов безпеки самого ЕС.

Були і внутрішньополітичні польські мотиви скликати такий захід, вважає експерт-міжнародник Станіслав Желіховський. Наступного року в Польщі відбудуться президентські вибори, і Р. Сікорський є одним з можливих кандидатів від Громадянської платформи. „Звісно, він хотів би показати, що активний і може успішно змагатись на майбутніх перегонах і потім бути ефективним керманічем, щоб на нього робили ставки“, – вважає експерт.

Ілля Несходовський, директор Інституту соціально-економічної



Високі гості біля Стіни пам'яті у Києві. (Фото: Марта Кос)

трансформації говорить: „На наступний рік нам треба 38 млрд дол., і вони вже погодили виділити близько 35 млрд євро. Це повністю покриває наші потреби“. Крім цього, гроші будуть надходити за програмою фінансової підтримки України від Європейського союзу на 50 млрд євро у 2024-2027 роках, а ще є кошти від МВФ, Світового банку та інших урядів.

Зустріч відбулася, зокрема, під впливом подій у США, але цілком ймовірно вплине на позицію США у майбутньому. Головне – щоб Д. Трамп не вдався до політики повного ізоляціонізму. Навряд чи Трамп, на думку Желіховського, піде шляхом повної заборони використовувати в Україні американську зброю. „Або вирішить здати позиції США у цьому конфлікті – бо не тільки РФ кидає виклик глобальному лідерству США, а й КНР, Іран та КНДР, – каже експерт. – Команда, яку він зараз формує, має чіткий антикитайський акцент, і сам Трамп заявляв, що роз'єднає цей альянс“. Тож ці міркування мали б стимулю-

вати американського президента допомагати Україні, щоб вона в сильній позиції заходила на перемовини, каже Желіховський. Зрештою, допомога Україні – це значні інвестиції в оборонну промисловість США. Понад 51.2 млрд дол. вже було спрямовано на оборонно-промисловий сектор США, а всього виділять 60. А зустріч у Варшаві важлива вже хоча б усвідомленням європейцями факту: як би не закінчилась (заморозилась) війна, підтримувати Україну доведеться.

ЕС підтримуватиме Україну

КИЇВ. – Президент Володимир Зеленський провів зустрічі з новим президентом Європейської ради Антонію Коштою та дипломаткою ЕС Каєю Каллас, які перебували з візитою у Києві 1 грудня. Європейський союз продовжить підтримувати Україну економічно, гуманітарно та військово у 2025 році. До кінця року ЕС виділить 4.2 млрд євро, а у 2025 році щомісяця перераховуватиме по 1.5 млрд євро від заморожених акти-

вів РФ. Про це повідомив президент Європейської ради Антонію Кошта. Він зазначив, що ЕС продовжить тиснути на російську економіку та вже працює над 15-им пакетом санкцій, щоб знизити здатність РФ вести війну проти України. (Економічна правда)

Високі гості у Києві

КИЇВ. – До Києва з неоголошеною візитою прибули президент Європейської ради Антонію Кошта, висока представниця ЕС Кая Каллас та еврокомісар з розширення Марта Кос. Високі гості біля Стіни пам'яті у Києві вшанували пам'ять полеглих за Україну.

М. Кос запевнила у підтримці з боку Європи: „Для мене честь пройти вздовж Стіни пам'яті і на Майдані, місці надії, гідності та стійкості. Де народ України заявив голосно і чітко про свою мрію приєднатися до Європейського союзу. Сьогодні Україна робить великі кроки на своєму європейському шляху. Європа з вами!“ (Укрінформ)

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568



SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

30 річний незмінний відсоток

6.433% APR*

NYC—KERHONKSON—UNIONDALE—ASTORIA—LINDENHURST

Telephone: (212) 473-7310

Toll Free: (888) SELF-REL

Email: Info@selfrelianceny.org

Website: www.selfrelianceny.org

*APR as of 11/23/2024 listed above. APR based upon a \$350,000 mortgage amount with no application fee and no points. 20% down-payment required; must be 1-4 family owner occupied; no prepayment penalties. Rates may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Rate is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and certain closing costs and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SRNYFCU NMLS# 699320



ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Пиріжки печуть бібліотекарі

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – Бібліотекарка Виноградова починає пекти пиріжки о 7-й ранку. Перші пиріжки для воїнів вона спекла на Покрову 2022 року. Коли постала потреба допомогти захисникам, вона згадала, як в дитинстві допомагала матусі пекти пиріжки, які від них приємні пахощі йшли по хаті, які вони були смачні.

„Пиріжки у мене виходять краще за вареники і пельмені, – зізнається вона. – А деякі дівчата з бібліотеки ліплять саме їх. Коли все готове, ми приносимо наші вироби в центральну міську бібліотеку, передаємо через благодійний фонд „Допоможемо армії разом” захисникам.

Л. Виноградова – не сама. Пиріжки печуть Ніна Шинкар, Галина Придаток, Надія Дахно, Люда Шевченко, Вікторія Пархоменко, Наталія Приймак, Юлія Близнюк, а Любов Богун донедавна робила вареники. Всіх і не перелічити, адже бібліотечна система нараховує сім підрозділів-філій. Коли була нагальна потреба, всі також приносили з дому і передавали на фронт ковдри, консервацію.

Пече пиріжки і Ніна Русавська. За один раз до ста і більше. Та у неї вони іншої форми, як у Людмили, ще й переважно з капустою. А щоб підтримати, підбадьорити захисників до пиріжків докладає і власноруч складеного листа. Буває додає ще й

короткі побажання: „Пиріжки з капустою, щоб ворогові було пусто“. „Пиріжки з творогом, щоб били влучно ворога“.

Н. Русавська розповіла, як її вразило, що в директора благодійного фонду Андрія Бондаренка, який возить на фронт їхні пиріжки, не діють ноги. Але він регулярно їде на передову, щоби підтримати бійців, у той час коли дехто аж виє від втоми на дивані. Тож як було не допомогти йому? І Ніна стала біля нього добровільним помічником-секретарем: друкує необхідні документи, супровідні листи, знаходить потрібне для його поїздки по інших благодійних організаціях, зокрема „кікімори“, сухі супи, окопні свічки тощо.

А директор Смілянської міської централізованої бібліотечної системи Ірина Огус у розмові нагадала, як до них після повномасштабного вторгнення звернувся керівник благодійного фонду і попросив допомоги. Тож вони надали йому в центральній бібліотеці приміщення, почали пекти ласощі для воїнів на фронт. Так і налагодилася плідна співпраця, яка дає дівчатам відчуття причетності до спільної, вкрай необхідної справи, усвідомлення того, що життя їхнє наповнене смыслом. Особливою винагородою їм були прапори тих бригад, куди поїхала їхня випічка, з автографами бійців.

Благодійний фонд „Допоможемо армії разом”, директором якого є А. Бондаренко, діє з 2014 року. Створ-



Пиріжки робить Людмила Виноградова. (Фото: Олександр Вівчарик)

или його колишні воїни-афганці з членів Співки ветеранів війни в Афганістані, а також хлопці зі Смілянської самооборони.

„Конкретно зараз їдемо на Покровськ, до нашого земляка Олександра Майки у 53-ту бригаду, – каже А. Бондаренко. – Повеземо все разом із Володимиром Прохоровим, моїм побратимом – теж колишнім афганцем. Частину вантажу вже відправили „Новою поштою“. Але чужих дітей на війні не буває, тож опікуємося всіма, хто цього потребує. Телефони наші є в усіх соцмережах, ми ні від кого не ховаємося. За десять років об'їздили всі напрямки, годували добровольців ще на самому початку війни, відремонтували і організували для них десятки вантажівок. Зараз возимо допомогу в різні підрозділи



Дівчата-бібліотекарі перед відправкою подарунків на фронт.

ЗСУ від Куп'янська до Запоріжжя. Наразі повеземо котлети, вареники, голубці, тушонку, капусту квашену, салати консервовані, яблука і звісно пиріжки та коржики, що їх напекли смілянські дівчата-бібліотекарі.

А завдяки норвезькому фонду, який виділив кошти, ми відремонтували нашим підопічним автомобіль для фронту, закупили маскувальні сітки і матеріал для їхнього плетіння. Дівчата з села Кіченців, що на Корсунщині, передали готові для вживання каші в банках. Отак – з миру по нитці...“

А. Бондаренко переконаний, що треба також контролювати владу, щоби не крала.

Допомагають фонду і фермери, школи смілянські, деякі сільські громади, зокрема Тернівська.

Учні музичної школи провели акцію пам'яті



Ольга Черняхівч з учнями біля виставки дитячих малюнків.

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Про історії тих, хто залишив домівки, рятуючи життя, про відважних захисників і захисниць, про волонтерів, які роблять усе можливе і неможливе, йшлося під час акції „1000 днів стійкості“, що відбулася у Кропивницькому 14 листопада в музичній школі №2 ім. Юлія Мейтуса, напередодні символічної дати.

Захід у музичній школі провела викладачка вокально-хорових дисциплін Ольга Черняхівч, долучилися

учні та викладачі закладу. Цього дня тут звучали музичні твори про любов до Батьківщини, про шану й повагу до українських воїнів-захисників. Учні музичної школи також відвідали мінівиставку тематичних дитячих малюнків.

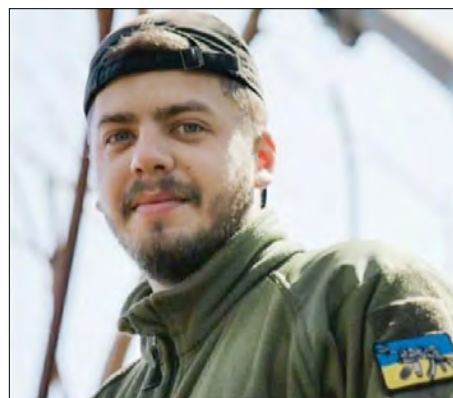
„Ця ініціатива стала нагадуванням, що кожен із 1000 днів війни був для українців днем стійкості, сили, втрат, але водночас і надії, підтримки та єдності, – сказала журналістам заступниця директора з навчально-виховної роботи музичної школи Ганна Лях.

Посадили медоносні липи

Михайло Михайлинин

ПІДВОЛОЧИСЬК, Тернопільська область. – Мешканці громади і родини воїнів посадили пахучі медоносні липи на честь захисників України. У селі Турівка молоді дерева прикрасять новостворений сквер біля ставка та церковне подвір'я. До озеленення краю доєдналась місцева молодь, а саджанці подарувала агрокомпанія „Контінентал фармерз груп“. З підтримкою громадської організації „Міст“ у громаді провели благодійний ярмарок, на якому зібрали 145,327 грн для воїнів-земляків. Під час розіграшу лотерії Костя Мишенюк виграв велосипед.

Також волонтери організації разом з американськими доброчинцями заснували Клуб щасливої мами, про-



Захисник України Роман Андраш.

водять культурні та спортивні заходи для розвитку молоді і на підтримку ЗСУ, а переможцям дарують нове спортивне обладнання. Активістка громадської організації „Міст“ Андріана Габрилей отримала відзнаку від обласної державної адміністрації.

У громаді пишуться земляками-воїнами. Серед них – молодий захисник Роман Андраш, який у свої 23 роки боронить Україну. Він служив у Запоріжжі, на Херсонському напрямку, а тепер у складі 45-ої артилерійської бригади ЗСУ воює на Донеччині. За сумлінну службу він нагороджений почесною відзнакою „Золотий хрест“ від Головнокомандувача ЗСУ.

Гордістю громади є талановиті діти. Вихованці музичної школи Марія Гронська та Марта Клебан здобули нагороди у міжнародних конкурсах мистецтв, які відбулися у Києві та Харкові.



Учениця музичної школи Марта Клебан з відзнакою.

Орликіяда...

(Закінчення зі стор. 8)

Тема цьогорічної Орликіяди була “Смачного! Українська кухня”. Орликівці у своїх матеріалах наголосили, що кушарення – це не просто щоденне заняття, а один із важливих чинників ідентичности українців, така ж дорога спадщина, як мова, бандура або гопак.

У змагу брали участь 17 загонів з таких станиць і груп: Філадельфія, Клівленд, Нью-Йорк, Чикаго, Лінденгуст, Вашингтон, Дітройт, Бруклін, Торонто, Бостон, Ньюарк і Пассейк.

Сам змаг складався з трьох частин: інтелектуальної, мистецької і конкурсу експонатів.

До інтелектуальної частини учасники готувалися особливо ретельно, вивчаючи історію української кухні, традиційні страви в народному календарі і родинних обрядах.

Найкраще показав своє знання матеріалів 28-ий курінь юначок ім. Княгині Ольги з Клівленду, які здобув перше місце. Друге місце посів 17-ий курінь юнаків ім. Байди Вишневецького з Клівленду, а третє – 10-ий курінь юначок ім. Ольги Кобилянської з Дітройту.

Серед експонатів судді нагородили першим місцем 3-ий курінь юнаків ім. Івана Мазепи з Нью-Йорку, другим – 2-ий курінь юначок ім. Лесі Українки з Нью-Йорку, а третім – 10-ий курінь юначок ім. Ольги Кобилянської з Дітройту.

На мистецьких виступах учасники змагу потішили всіх глядачів своїм артистизмом, співом, дотепністю і гумором. Особливе захоплення викликав виступ 2-го куреня юначок

ім. Лесі Українки з Нью-Йорку, які посіли перше місце. Судді також відзначили другим місцем виступ юнаків 17-го куреня ім. Байди Вишневецького з Клівленду. Третє місце посів мішаний загін 6-го куреня юначок ім. Марка Вовчка і 7-го куреня юнаків ім. Івана Чмоли з Чикаго.

Вислід загального точкування:

1 місце – 17-ий курінь юнаків ім. Байди Вишневецького з Клівленду, 2 місце – 2-ий курінь юначок ім. Лесі Українки з Нью-Йорку, 3 місце – 28-ий курінь юначок ім. Княгині Ольги з Клівленду, 4 місце – 4-ий курінь юначок ім. Ольги Басараб з Філадельфії,

5 місце – 3-ий курінь юнаків ім. Івана Мазепи з Нью-Йорку.

Цього року, крім суддів, також юнацтво могло оцінити музичне оформлення, костюми, улюблений експонат або виступ своїх однолітків, взявши участь в голосуванні “Юнацький голос”, результати якого були оголошені на вечірці.

В додатку до командного змагу, на кожній Орликіяді традиційно відбувається індивідуальний змаг на звання гетьманича і гетьманівни. Кандидати на ці звання демонструють свої провідницькі риси, пластові досягнення, знання життєпису Григора

Орлика, вміння брати участь в дискусіях на різні теми і виступати на сцені перед аудиторією. Цього року чотири кандидати боролися за звання гетьманича, і чотири кандидатки претендували на звання гетьманівни. Найдостойнішими виявилися цьогорічні гетьманівна Дарина Козій і гетьманич Юліян Новоринський, обоє зі станиці Нью-Йорк.

Після оголошення всіх результатів змагу “Орликівці” запросили всіх у світ казок, бо саме такою буде тема наступної 61-ої Орликіяди. До зустрічі через рік на Союзівці! Отчизна зове!

Виставка „Ангели“...

(Закінчення зі стор. 10)

кацій ім. Тура Хеєрдала “Desht Thor”. Працювала художниця і в міжнародному артпроекті “Mural by Mail” для галерії “Elisabeth Jones Art Center”, що в американському Портленді, де створила полотно “Українська мадонна”.

В Італії художниця представляла картини на шести мистецьких виставках. Експертами на авторських виставках були президент асоціації “Amici del Chierici” проф. Аврора Марці, професорки Лючія Грамолі та Маріяджузепіна Бо, галеристки Джованна Веццози, Леда П'яцца.

Співпраця з провідними мистцями Італії дала можливість О. Гудимі заявити на повний голос про сучасне українське мистецтво у містах північної Італії – Каносса, Альбінея, Веццано-суль-Кростоло, Рівальта, Колорно та інших. Художниця була учасницею благодійної виставки

“Petit Montmartre”, конкурсанткою живопису “Un Po d'Arte in Reggio”, представляла мистецьку тему на конференції, присвяченій українській культурі, яка відбулася в Албінеї, під час експозиції її картин. Там був присутній мер міста Ніко Джільберті. Вернісажі її полотен завжди велелюдні. На них приходять керівники міст, мистці, українці та італійці, яким цікаве наше мистецтво.

“На одній із виставок, присвячених українській культурі, зі мною виступали оперна співачка з Харкова Світлана Мельник і наукова співробітниця проекту “Тризуб”, співавторка книжки “Українці, які тікають від війни” Дзвенислава Гладун. Цю книгу видав у Італії Болонський університет, і моя картина “Українська душа” потрапила на обкладинку”, – розповідає Олеся. Про цю картину в книжці написано, що на полотні немає порожніх місць, як і сліду похмурих чи нудних тонів, незважаючи на муки, які переживає

Україна, яка давно потерпає від війни та руйнувань.

За три роки війни мисткиня написала 130 картин. Серед них важливою є колекція робіт “Вкрадена пам'ять” – про геноцид українського народу, організований урядом СРСР у 1932-1933 роках. Також продовжила серію робіт “Українська мадонна” і “Ангели миру для України”, працювала над італійським проектом “Матільда ді Каносса”, який втілювався у авторську виставку художніх робіт, присвячених Матильді Каносській.

О. Гудима брала участь у благодійному фестивалі Ukrainian Cultural Festival & Fundraiser в американському Портленді, в благодійних аукціонах Тернополя та Рівного. Презентувала Україну і на найбільшому книжковому ярмарку в Франкфурті, долучившись до проекту “Листівка добра”. З її картини “Дерево життя” організатори зробили репродукцію і листівку продавали, збираючи кошти на лікування дітей з особливими потребами.



Іпотека від Кредитівки СУМА...

ЛЕГКО
Особисто або дистанційно

ЗРУЧНО
Експертний супровід від кваліфікації до закриття

ШВИДКО
Працюємо за вашим графіком

5.875%*
7/1 Year Adjustable (6.508% APR)

6.250%*
30 Year Fixed (6.343% APR)



SUMA
FEDERAL CREDIT UNION

Відскануйте QR для найновішої інформації



Зателефонуйте нам або надішліть SMS
914.220.4900
або надішліть нам електронний лист на адресу
memberservice@sumafcu.org
www.sumafcu.org

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977

Stamford, CT branch:
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511

St. Petersburg, FL branch:
8950 9th St. North, Suite 130
St. Petersburg, FL 33702

North Port, FL branch:
5400 S. Biscayne Dr., Suite A
North Port, FL 34287

* Rates as of 11/1/24. Subject to change without notice. Rates for 1 to 4 family owner occupied/condominiums/co-ops. Rate, points and APR may be adjusted based on several factors including, but not limited to, state of property location, loan amount, documentation type, loan type, occupancy type, property type, loan to value and your credit score. Your final rate and points may be higher or lower than those quoted based on information relating to these factors, which may be determined after you apply. The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SUMAFCU NMLS# 527694



ПОСТАТІ

До 100-річчя Івана Буртика

Засвідчуючи редакції найстаршій української газети „Свобода“ щире повагу від імені Українського культурного центру „Ватра“ (Астана, Республіка Казахстан), звертаюся із наступним.

13 грудня виповнюється 100 років від дня народження Івана Буртика (1924-2021). Ми, казахстанці, з особливою теплою пам'ятаємо св. п. І. Буртика, оскільки мали честь знати його особисто і бути свідками його шляхетного ставлення до багатьох нездоланих українців, засуджених свого часу радянським режимом до концтаборів та заслання, і позбавлених права повернутися в Україну по відбутті несправедливих покарань.

Відтак направляю до газети „Свобода“ статтю, присвячену св. п. І. Буртику.

Зі щирою повагою

Тарас Чернега,
голова „Ватри“,
Астана, Республіка Казахстан

Св. п. Іванові Буртику не судилося дожити до свого 100-річчя лише три роки. Проте, незважаючи на досить поважний вік, він до останнього подиху залишався активним у діяльних справах – очолював Раду оборони і допомоги українцям Українського конгресового комітету Америки (брав членство в УККА від 1950 року), був довголітнім заступником голови Фондації Українського вільного університету (УВУ), фактично зорганізувавши її у США в 1970-их роках.

І. Буртик – автор кількох книжок та сотень статей, просякнутих любов'ю до України, її народу й усього українського, оскільки й сам мав походження з багатостраждальної української землі. На його долю випало непросте життя, впродовж якого він неодноразово ставав не тільки свідком, але й учасником бурхливих подій ХХ ст.

Залишившись у чотирирічному

віці без матері, Івась вже змалечку був небайдужим до тих, хто потребував допомоги.

Молодий І. Буртик міг би стати добрим священиком. І тому він – підпільник ОУН, а потім вояк Другої дивізії Української національної армії, врятувавшись після поразки від радянського полону й перебуваючи на теренах повоєнної Німеччини, вписався спочатку на теологічні студії, а потім вступив на філософський факультет УВУ, який тоді перебрався з Праги до Мюнхена.

При відновленні в 1946 році Спільноти української молоді І. Буртик належав до найактивніших організаторів відділів СУМ у повоєнній Німеччині, заохочував табору молоді до облаштування приміщень вцілілого шкільного будинку для організації в ньому університетських навчань, а також переймався збірками коштів на утримання цього унікального й до сьогодні українського вищого навчального закладу. Згадана допомога стала громадською працею його життя.

Перебравшись у жовтні 1949 році до Америки без жодного centa в кишені І. Буртик не тільки дав собі раду, але знову піклувався про УВУ. І вже до кінця 1950-их років у Америці діяло Товариство алюмінію і приятелів УВУ, що нараховувало 11 філій по громадах українських поселень.

Саме І. Буртикові належала ідея відзначення 50-ліття УВУ, яке припадало на 1971-ий рік. Було утворено святковий комітет, а І. Буртика обрано його головою.

Після успішних відзначень знову ж таки за ініціативи І. Буртика було однозгідно вирішено організувати Фондацію УВУ.

20 жовтня 1975 року Фондація отримала статус неприбуткової інституції. Це стало великим досягненням для установи, оскільки давало жертводавцям юридичне право відраховувати суми своїх пожертв,

зложених на УВУ, від належних до сплати федеральних податків.

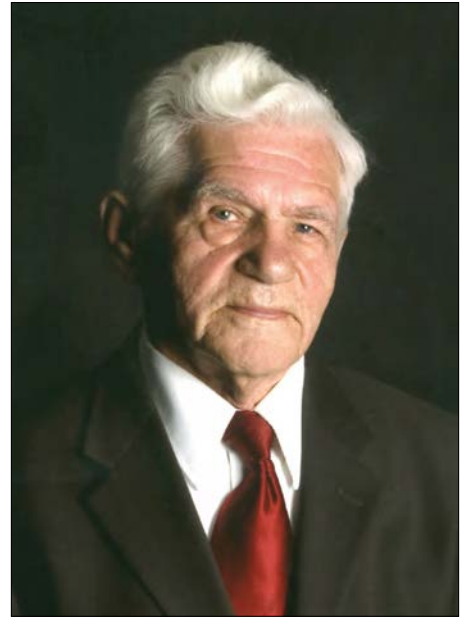
І. Буртик отримав звання Почесного доктора УВУ, був удостоєний медалі Святого Князя Володимира – найвищої нагороди Світового конгресу українців (СКУ).

До 1997 року Казахстан залишався невідомим і для самого І. Буртика. Бо тільки в згаданому році йому вдалося розшукати й відвідати у цій країні свого рідного брата Петра – єдиного, хто вижив зі всієї великої родини Буртиків. Брат Петро був засуджений у 1946 році радянським режимом до багаторічного ув'язнення за причетність до Українського підпілля. П. Буртик відбував покарання у Північному Сибіру на шахтах Воркути і лише з часом йому дозволили перебраться в Караганду.

Услід за Петром вивезли на Сибір, а згодом у Казахстан, їхнього батька Василя Буртика з мачухою Домкою. Туди ж вислали й їхню старшу сестру Ірену з чоловіком Стефаном та його родичами.

Побачивши, як живуть казахстанські українці, І. Буртик перейнявся активним і щирим піклуванням про них. З цією метою він ще двічі за життя відвідував Казахстан. Кількість організованих ним в Америці акцій на підтримку колишніх засуджених радянським режимом українців, що змушені були залишитися в Казахстані й яким не вільно було повертатися в Україну, важко перелічити. Неодноразово І. Буртик організовував грошову допомогу колишнім воякам УПА, серед яких він стрінув у Казахстані двох своїх побратимів-дивізійників, що потрапили наприкінці війни до лабетів сталінських сатрапів і були засуджені до великих термінів ув'язнення.

Чи не найбільшою допомогою І. Буртика українцям Казахстану була організація неодноразових акцій за допомогою американських громадських інституцій, спрямованих на



Св. п. Іван Буртик

побудову та підтримку українських церков (УГКЦ) у Казахстані – у містах Караганда, Павлодар, Астана, Шидерти. А дерев'яну церкву в Сатпаєві побудовано його власним коштом.

Під час відвідин Казахстану І. Буртик зустрівся з представниками казахстанської влади й переконав їх у необхідності відкриття великого музею в пам'ять про численні жертви політичних репресій. Також завдяки його організаційним клопотам і особистій грошовій допомозі, було встановлено пам'ятні знаки синам і донькам України, замученим у карагандинських концтаборах, для яких вічним притулком стала цупка казахська земля.

Протягом майже 55 років поруч із ним була кохана дружина, мама їхніх трьох дітей: доньок Любці та Ірці й сина Романа, а також бабуся сімох онуків – св. п. Ольга. Усіх своїх найдорожчих рідних вона полишила у липні 2004 року.

Згадуючи І. Буртика у річницю його 100-річчя як мудру, інтелігентну, чуйну серцем непересічну особистість, віддаймо данину шани йому та всім будівничим Української ідеї, що прагнули – понад усе – працювати в ім'я України.

Пам'яті особливого українського прелата

Реквієм у соборі св. Патрика в Нью-Йорку 23 листопада цього року був, на мій погляд, не лише величним вшануванням пам'яті жертв подій 1932-1933 років в Україні, але й вшанування нещодавно померлого українського католицького єпископа Василя Лостена. Щорічне вшанування пам'яті жертв Голодомору в соборі св. Патрика є одним із найвизначніших відзначень Голодомору в українській діаспорі.

У підготовці до відзначення 60-их роковин Голодомору в 1993 році єпископ В. Лостен звернувся до мене з ідеєю провести панахиду-молебен Голодомору в одному з відомих релігійних місць у Нью-Йорку. Я тоді був

президентом Українського конгресового комітету Америки (УККА), а Владика був не тільки нашим духовним опікуном, але й дорогим і давнім другом.

Владика наголосив на важливості залучення як католицької, так і православної спільнот. Ми погодилися, що слід розглянути католицькі та некатоліцькі місця проведення. Єпископ запропонував собор св. Патрика.

Ми погодилися, що собор св. Патрика був би більш придатним через його розташування. Потім ми зв'язалися з Консисторією Української православної церкви Америки (зокрема з єпископом Антонієм) і швидко

досягли згоди про спільне святкування та спонсорство. Друг єпископа В. Лостена єпископ Всеволод Майданський з Вселенської української православної церкви також брав участь у обговоренні, а потім єпископ В. Лостен звернувся до архієпархії Нью-Йорка. Кардинал Джон О'Коннор був дуже поступливим, і було укладено неписану угоду, яка тривала назавжди і могла поновлюватися щорічно.

І ось тепер щороку українці Америки, просто американці та туристи з інших держав і країн збираються, щоб вшанувати пам'ять жертв українського Голодомору.

Панахиду завжди співслужили українські католицькі та православні митрополити, архієпископи, єпископи та священики у супроводі чудово-

го українського хору „Думка“ з Нью-Йорка під орудою різних диригентів, яким тепер є Василь Гречинський. Програма включала співчуття від представників уряду США, федеральних, державних і міських урядовців, українських дипломатів та представників українсько-американської громади на чолі з УККА.

Єпископ В. Лостен був для мене головним серед святкувань протягом більшої частини цього часу, навіть після свого відходу на пенсію, а протягом останніх кількох років він брав участь з першої лави біля вівтаря. Цього року його не було, бо він пішов із життя на 94 році життя у вересні цього року.

Я хотів би скористатися цією нагодою під час Дня подяки, щоб відзначити цей величезний внесок В. Лостена у цю визначну та історичну подію. Нехай пам'ять про нього залишиться в наших серцях і думках, а його добрі діла будуть прикладом для наслідування кожному з нас.

Аскольд Лозинський,
Нью-Йорк



МАРІЯ ДРИЧ

Ліцензований Продавець
Страхування Життя

MARIA DRICH

Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Tel.: 973-292-9800 ext. 3035

e-mail: mdrich@unainc.org



ОКСАНА СТАНЬКО

Ліцензований продавець
Страхування Життя

OKSANA STANKO

Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 908-872-2192

email: stankouna2@gmail.com

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Ювілей видатної композиторки

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – З нагоди 85-річчя української композиторки, народної артистки України Лесі Дичко у Національному будинку музики та у Національній філармонії України відбулися ювілейні концерти, під час якого звучали як романси, так і масштабні ораторії у виконанні Liatoshynskyi Capella (диригент Богдан Пліш, Ірина Харченко – орган, Назарій Пилатюк – скрипка, Мар'яна Боднар – сопрано).

Програму-вітання, що складалася із творів Лесі Дичко підготувала і Національна музична академія України. Творчість Л. Дичко припала на той часовий відтинок сучасного мистецтва, який умовно позначено як „золотий період“ еволюції української музики. Євген Станкович, Мирослав Скорик, Валентин Сильвестров, Леонід Грабовський, Віталій Губаренко, Валентин Бібік, Юрій Іщенко, Геннадій Ляшенко, Іван Карабиць, Олег Ківа. До цієї когорти належить і Л. Дичко. Композитори своєю діяльністю змінили шлях української музики другої половини ХХ ст., створили і прописали сучасну картину уявлення про світ мистецтва.

Видатна українська композиторка,

член-кореспондент Національної академії мистецтв України Л. Дичко – лавреатка численних державних нагород, серед яких Національна премія України ім. Тараса Шевченка.

Л. Дичко народилася 1939 року. Музикою займалася з дитинства. З 1958 року навчалася на композиторському факультеті Київської державної консерваторії (тепер Національна музична академія України) спочатку у Костянтина Данькевича, пізніше у Бориса Лятошинського, потім – в аспірантурі Київської та Московської консерваторій. Після закінчення студій викладала історію музики, теоретичні дисципліни та композицію в Київському художньому інституті та у Національній музичній академії України, в якій працює і до сьогодні на посаді професора.

Ранні твори Л. Дичко витримані в стилістиці нової фолкльорної хвилі. Це притаманно кантатам „Червона калина“, „Карпатська“, „Пори року“ на слова українських старовинних пісень, фортепіанні „Українські писанки“. Згодом фолкльорна першооснова набуває монументального алегоричного прочитання в ораторії „І нарекоша ім'я Київ“ для хору, солістів і оркестри, та кантаті для чолові-



Програму-вітання у Національній музичній академії України.

чого хору „У Києві зорі“, операх-дійствах „Золотослов“ і „Вертеп“.

Колористично-імпресіоністичні барви позначають „мандрівні“ хорові концерти, яким Л. Дичко дає назву „фрески“ – „Еспанські“, „Французькі“, „Швейцарські“. Символіка танцювальної пластики розкривається в балетах „Метаморфози“, „Досвітні вогні“ та „Катерина Білокур“. Важливе місце в її доробку посідають твори для дитячих хорових колективів (кантати „Чотири пори року“ на народні слова, „Сонячне коло“, „Весна“).

Окремою віхою творчості є звернення композиторки до сфери духовної музики. Це насамперед три

Літургії, в яких гармонійно поєднуються традиції українського барокового партесного концерту, канонічної православної Служби і модерної манери письма.

Твори Л. Дичко виконують найкращі хорові колективи України, вони постійно звучать на фестивалях, державних урочистостях, в програмах музичних академій та філармоній.

Ювілейні концерти з нагоди 85-річчя Л. Дичко стали яскравим свідченням безмежної творчої сили української композиторки, а її музика, пронизана глибокими емоціями та вишуканою красою, полонила серця слухачів.



Відзначення Дня гідності та свободи ветеранами Сміли. (Фото: Олександр Вівчарик)

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – 21 листопада на Майдані Слави біля пам'ятного знаку героям „Небесної

сотні“ зібралися люди, щоби відзначити День гідності та свободи. Ветерани молилися разом з капеляном Михайлом Шевчуком, накресливали плани на майбутнє.

Інсталяція „Дерево пам'яті“

ЗАПОРІЖЖЯ. – У рамках фестивалю ГогольFest Покрова у запорізькому парку Металургів відкрили 9-метрову металеву інсталяцію „Дерево пам'яті“. Інсталяція з металевих трубок заввишки дев'ять метрів виконана у вигляді дерева, що є символом родини і життя. На кожній гілці розташовані металеві елементи, на яких закарбована пам'ять про загиблих воїнів. Це перший елемент Меморіального комплексу „Дерево пам'яті“. Автор інсталяції – художник-постановник, актор і театральний режисер Дмитро Костюминський, який у лютому 2022 року добровільно вступив до лав ЗСУ. (Укрінформ)



Чарівниця-осінь завітала у садочок



Діти з батьками на згадку про Осінь.

Марія Порох

КОСІВ, Івано-Франківська область. – 8 листопада на запрошення внука Іллі Пороха я відвідала Свято осені в садочку Косівської початкової школи. У залі, прибраній в осінніх мотивах, чекали початку свята матері, татусі, бабусі, сестрички та братики. Під музичний супровід Мар'яни Козьменчук разом з ведучою Оксаною Александрук в яскравих костюмах зайшли усміхнені малюки, перетворені в казкових персонажів. Дітки займали свої місця, допитливо зупиняючи погляд на всьому, щоб знайти Осінь.

Виховательки О. Александрук, Ольга Довгун, Людмила Проняєва, помічниця Марія Кошак і музична керівниця М. Козьменчук подарували батькам і гостям чудове свято „Чарівниця-осінь“. Завітала до вихованців і головна героїня свята – чарівниця Осінь в своїх золотистих, пишних шатах, ролю якої зіграла О. Довгун. Діти разом з Осінню поман-

дрували до лісу, де зустріли білочку, їжачка, лісовичка, грибочків. Осінь розважала їх іграми та загадками, а малеча щиро дякувала чарівниці віршами, піснями, танцями, радісними усмішками.

Щедра Осінь на завершення всіх почастивала солодкими горішками та смачними грибочками.

UNION FUNERAL HOME LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

Українська бандура...

(Закінчення зі стор. 5)

колектив "Марелі", який брав участь в усіх культурних подіях. Тепер зірковою співачкою стала волонтеркою-вчителькою. Цікавилася в Олені, як вона зробила бандуру вибором свого життя.

„Мама моя художниця з Новосибірська, – каже О. Розумна. – Коли приїхала в Київ, закохалася, мабуть, спочатку в Україну, а потім у мого батька. Вона відразу вивчила українську мову, перейнялася глибинністю нашої культури, відчула в мені талант

співачки. Я з трьох років співала у молодшій групі хору ім. Верьовки. А потім клас бандури в музичній школі з дуже вимогливою викладачкою Лідією Власенко. Я відразу закохалася в інструмент і в шість років уже брала участь у різних конкурсах і мала всі найвищі нагороди.

Це не просто музичний інструмент. Це ніби живий орган, якась частина тебе, без якої ти не можеш жити. Я це недавно зрозуміла. Бандура – це мій всесвіт, моє єство.

Мене мама завжди орієнтувала на вчительську роботу, говорила, що це дуже престижно: формувати майбутнє України, розвивати талант дітей.



Вчителі української суботньої школи Марта Цобаніс, Людмила Половенко, Олена Розумна, Олена Сотникова, Яна Охріменко, Софія Ліхачова.



Олена Розумна (третя справа) з вокально-хореографічним ансамблем „Барвінок”.

Я тепер згадую мамині слова. У мене дві групи – середня і старша по 10 дітей з українських і „змішаних” сімей. Я граю ще на арфі і фортепіані. Половина моїх учнів уже знають ноти з музичної школи і відчувають їх на струнах. Уроки починаємо з найменшої бандури, у ній в середньому 50 струн. Для навчання нам школа придбала такий інструмент.

Наша бандура – безсмертна, бо разом з історією вона модерна, має величезний репертуар, починаючи з класики Бортнянського, Березовського до сучасних творів для гри на бандурі від „Океану Ельзи”. На ній

можна зіграти все, навіть „Мелодію” Мирослава Скорика, яка стала лейтмотивом нашої визвольної боротьби за волю та мир. Мрію про створення ансамблю, організацію концертів. Сценічна практика зближує. А потім, у перспективі, мене цікавить участь моїх учнів у конкурсах. Хотіла б, щоб майбутні бандуристи гастролювали світом, знайомили його з самобутністю нашої культури. Таким чином ми нагадаємо, що музика – це міжнародна мова, яка не потребує перекладу, і що в культурах різних народів є багато спільних рис, які всіх нас об'єднують”.

„Рушниковий гай“...

(Закінчення зі стор. 5)

Посольству України в Марокко, Королівському інституту амазигської культури в Рабаті, мерії міста Рабат, Міністерству закордонних справ Марокко, Українській громаді в Марокко і безперечно нашій команді за виготовлення колекції”.

17 листопада відбулася зустріч з українською громадою в місті Касабланка. Надхненні і одухотворені українці з громадської організації „Калина” після спілкування з Олександром Теліженком про українську культуру, історію, мистецтво, традиції.

Відбувся приємний обмін енергіями. Дівчата щасливі повернулися додому з новими ідеями для діяльності, а гості помандрували далі просторами Марокко.

Початок еміграції українців до Марокко (на той час протекторат і колонія Франції) було покладено після поразки українських визвольних змагань 1918-1920 років та завершення громадянської війни в Росії. Першими українцями були представники тогочасного російського дворянства та церкви, що не сприймали більшовиків. Вони селилися переважно у Касабланці. Відомим представником був єпископ Митрофан

(Зноско-Боровський). Але усі вони були зросійщені й не піклувалися про об'єднання українців. Загалом кількість останніх тоді в Марокко була вкрай невеличка з огляду на віддаленість та нерозвиненість країни.

Повноцінна міграція українців до Марокко почалася після Другої світової війни. В 1949 році в Марокко заснувалася перша українська громада з 11 осіб, переважно комбатантів. З плином часу громада збільшилася до 16 осіб. Члени громади збиралися щороку на збори, наради, рефератодоповіді, національні свята. Важкі умови життя не дозволяли на активнішу працю. Багато зробив для згуртування й об'єднання українців Іван Лютий-Лютенко, що в 1951-1957 роках очолював українську громаду у м. Рабат. У 1951 році було вперше в Марокко влаштовано свято Симона Петлюри з панахидою. В Рабаті були вивішені афішки французькою й українською мовами про цю панахиду. Українська громада складалася переважно з робітників, за винятком кількох осіб з вищою освітою. З самого початку українська громада вступила у конфлікт з російською дворянською громадою.

Зі здобуттям Марокко незалежності у 1956 році українська діаспора поволі збільшувалася. Новий етап почався у 1990-их роках з розпадом



Олександра Теліженко. Рушники.

СРСР та постановням незалежної України. Більшість українців, що переїхали до Марокко, були найманими працівниками, що переїздили до Рабата чи Касабланки за контрактом на певний час, частина внаслідок україно-марокканських шлюбів.

Нині українська громада становить понад 300 осіб, більшість з яких жінки. Існує Асоціація українських жінок Марокко.

З початком російської агресії в Криму й на Донбасі влаштовувалися маніфестації протесту проти незаконних дій агресора та за єдину і соборну Україну. Проводили волонтерські збори на підтримку українського війська.

Натепер існує тісне співробітництво з Посольством України в Марокко. Разом вони влаштовують презентації українців на різних фестивалях.



ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

DNIPRO LLC.

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040
--	---	---



MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918

Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments

Serving NY/NJ/CT Cemeteries

e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com

web site: www.oblastmemorials.com

BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

Вшанували героїв „Небесної сотні“

Михайло Михайлинин

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – 21 листопада в Меморіальному сквері мешканці громади разом з владою, військовими та духовенством відзначили День гідності та свободи, молитвою вшанували пам'ять всіх полеглих борців за незалежність України. До пам'ятника молодого героя „Небесної сотні“ Романа Гурика країни поставили свічки і квіти. Він є одним з наймолодших учасників Революції гідності серед загиблих прикарпатців. Під час протистоянь юний патріот загинув від кулі снайпера у скроню.

Три роки тому на честь героя у місті заснували відзнаку „Зміни світ на краще“. Цього разу міський голова Руслан Марцінків вручив нагороду молодим активістам громади Христині Гафійчук, Анастасії Стефанишин, Богдану Доскалюку та іншим патріотам. Серед нагороджених – командир взводу ЗСУ Оксана Рубаняк, яка боро-



Пам'ятник герою „Небесної сотні“ Роману Гурику в Івано-Франківську.

нить Україну від ворога. Також відзнаку „Творимо перемогу разом“ було вручено матері загиблого героя Ірині Гурик, яка постійно організовує допомогу для воїнів на фронт.



З глибоким смутком повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що в суботу, 23-го листопада 2024 року, у Нью Йорку відійшла у Божу Вічність наша найдорожча Дружина, Сестра, Тета

св. п.

Уляна Кебало-Джордж



Уляна народилася 28-го жовтня 1938 року в селі Підсоснів-Миколаїв, де її дідунько отець Михайл Качоровський був парохом, а її тато д-р Константин Кебало мав лікарську канцелярію. Від 1950 року родина Кебало замешкала в Нью Йорку. Уляна довгі роки проживала в Лос Аламос, Нью Мексико, згодом повернулася до Нью Йорку та замешкала у Форест Гіллс. Була активною в українській громаді, зокрема уділялася в Українському Інституті Америки. Вона була Пластунка, членкиня хору „Думка“ та Союзу Українок Америки (Відділу 113).

Парастас буде відправлений у четвер, 12-го грудня, о 7-й год. вечора в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью Йорку. Похоронна Служба Божя відбудеться в Церкві св. Юра на Іст 7-й вулиці в Менгеттені у п'ятницю, 13-го грудня, о 10:00 ранку. Відтак родина приватно відпроводить Покійну на вічний спочинок на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Нью Джерзі, де є похована її донечка св. п. Соня Богачевська (1971-1980).

У глибокому смутку залишилися

чоловік Майкл Джордж
брат Орест Кебало з Мартою (Кічоровська),
братанки Андрея Кебало і Олена Кебало,
племінниця Олена Сідлович-Салег з чоловіком Басам і сином Назаром,
родини Кмета, Кекіш-Дмитерко в США, родини Сідлович і Решетило у Львові.

Замість квітів на могилу, родина просить скласти пожертви в пам'ять Покійної на:

Український Інститут Америки, Український Музей, Союз Українок Америки, Український Католицький Університет, Пласт, Хор Думка.

Вічна їй пам'ять!

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com



- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.



У глибокому смутку повідомляємо, що 11 листопада, 2024 року відійшла у вічність найдорожча Мама і Бабця



св. п. Дарія Заревич Ременюк

народжена 9 вересня 1936 року у Верхньому Синьовидному, в Стрийському районі, Україна,

вдова Романа Ременюка, донька св. п. Марії і Дмитра Заревичів, сестра св. п. Ірини Пилук, св. п. Стефанії Петрашук, та св. п. Марійки Михальчак,

Залишаються у глибокому смутку:

донька - Марта Гапій з чоловіком Адамом і дітьми Уляною і Матеєм
донька - Рома Ременюк
донька - Уляна Снігура з чоловіком Тарасом і дітьми Таїсою і Інесою
брат - Маріян Заревич з родиною
брат - д-р Богдан Заревич з родиною
дальша родина і приятелі в США і Канаді

Заупокійна Свята Літургія відбулася 6 грудня в Українській католицькій церкві св. Йосафата у Warren, MI, а відтак тлінні останки були поховані на Українському цвинтарі св. о. Миколая в Чикаго.

Вічна Пам'ять!



Петро Городиський

28 червня 1940 – 27 листопада 2024

З глибоким смутком повідомляємо, що мирно помер у сні під опікою госпісу скрипаль та професор св. п. Петро Городиський, внук Юлії Дашко, син Івана та Ірини Городиських, та племінник Романа і Теодори Бриттанів.



Як чотирирічний біженець часів Другої світової війни з Дрогобича, Україна, Петро прибув до Сполучених Штатів з батьками Іваном та Іриною Городиськими, які оселилися в Ірвінгтоні, Нью-Джерзі. Там родина стала членами Церкви св. Івана Хрестителя в Нью-арку, де батьки співали в хорі. Петро також був членом Пластової Молоді.

Отримавши ступінь Магістра скрипкового виконавства в Мангеттенській Школі Музики, він працював з відомими вчителями, як Стенлі Беднар, Юдіс Шапіро та Бірл Сенофскі. Петро продовжив студії в Університеті Південної Каліфорнії, де навчався у артистів Вільяма Примроуза і Грегора П'ятигорського, і був членом студентського квартету університету. Цей квартет став лауреатом 1965 Міжнародного Конкурсу Камерної Музики в Мюнхені.

У 1966 році Петро вступив на музичний факультет в Університеті Теннесі в Ноксвілі. Протягом трьох десятиліть Петро працював професором скрипки, диригентом оркестри УТ та викладачем багатьох поколінь струнних студентів Suzuki. Він часто виступав як соліст і у струнному квартеті факультету УТ «Сторіоні». Також був концертмайстром Ноксвілської симфонічної оркестри і симфоній Чатануги та Кінгспорта.

Петро мав чудове почуття гумору, був завзятим любителем собак, рибалкою та чемпіоном з боулінгу. Вільний час він присвячував будівництву практичних дерев'яних предметів, як вази і шафи для дому. Найбільше любив бути зі своїми учнями, настільки, що повернувся до роботи науковим керівником.

Залишилися у смутку перша дружина і мати його дочки, Вирджинія Мекфеддин Догерті, дочка Вирджинія Городиський Бейн і чоловік Стюарт з штату Теннессі. Петро також залишив своїх двоюрідних братів Адріана Бриттана з Нью-Йорку і Юліяна Бриттана і дружину Джейн з Оттави.

Чин похорону відбудеться у вівторок, 10 грудня, о год. 10:30 ранку в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя, 733 Sandford Ave. Newark, NJ. Після служби Божої, похорон відбудеться на Українському католицькому цвинтарі св. Духа, 141 Sarah Wells Trail, Campbell Hall, NY 10916.

Вічна Йому пам'ять!



WE HAVE EXCITING OFFERS!

**GET YOUR MORTGAGE
WITH US NOW**
and enjoy a
**ONE-TIME FREE
RATE ADJUSTMENT**
*in the future!*¹

Benefits of the free rate adjustment:

- No income verification
- No closing costs
- No change to your amortization period
- Saving money

only **10%**
**down
payment**²

with no PMI³ required
for first-time buyers

Limited-time offer for first-time buyers of single-family
or up to 4-unit owner-occupied property.

Schedule an appointment
with our specialists **888-222-8571**
or online at **selfreliance.com**



¹A free rate adjustment promotion is available only for mortgage loans originated on or after February 8, 2024. The promotion can end at any time. Property type limitations apply—please inquire for details. To qualify, members must be current on all loans and obligations with Selfreliance FCU at the time of the request. The free rate adjustment is a one-time modification with no fees for eligible new loans. Any future modifications will be subject to standard fees.

²Mortgages with down payments as low as 10% (up to 90% LTV) without required private mortgage insurance (PMI)³ are available only for the first-time single-family buyers or up to 4 unit owner occupied property. For example, a \$100,000 15 Year Fixed Rate Purchase Mortgage with 90% LTV will have a 6.232% APR and the repayment schedule will be 180 monthly payments of approximately \$843. Monthly payment amount does not include any property taxes, homeowners' insurance premiums, and home owners association (HOA) fee; the actual payment will be greater when such items are included. Subject to approval of application. APR is based on an assessment of individual creditworthiness, occupancy and/or property type, and our underwriting standards. All Selfreliance FCU loan programs, rates, terms and conditions are subject to change at any time without notice.

³Private mortgage insurance (PMI) is a type of mortgage insurance you might be required to buy if you take out a conventional loan with a down payment of less than 20 percent of the purchase price.



ILLINOIS
Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622
5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108
50 W. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090

MICHIGAN
26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091
11756 Charest St., Hamtramck, MI 48212
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

NEW JERSEY
734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

CONNECTICUT
21 Silas Deane Highway, Wethersfield, CT 06109
270 Broad Street, New Britain, CT 06053

MASSACHUSETTS
103 North Elm Street, Westfield, MA 01085